

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtynėia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpaitystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 31

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Rugpjūčio (August) 4, 1933.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XXIV

6,000,000 Darbų Iki Rugšėjo 1 D.

Ekonominė Konferencija Uždaryta

Rado Lakunų Pranešimą

6,000,000 DARBŲ IKI RUGŠEJO 1 D.

Washington, D. C. — Prez. Roosevelt pareiškė, kad industrinio atsistieigimo programos už trumpesnes valandas ir didesnes algas susilauks pasisekimo. Industrinis administratorius, p. Hugh S. Johnson, tikisi, jog iki rugšėjo 1 dieni, š. m., prie darbų sugrįžs apie 5,000,000-6,000,000 darbininkų.

Prezidentui Rooseveltui padarius atsisaukimą per radio į visą kraštą industrinio atsistieigimo reikalą — gauta 12,000 atsiliepimų, kuriuose įvairūs samdytojai pasižada prezidento sumanymą remti. Tai buvo iki liepos 26 dienai, bet tokie atsiliepimai dar kasdien plaukia. Tokių žmonių atsineši mu prez. labai patenkintas ir todėl daro išvadą, kad pradėtas darbas bus pasekmingas.

Jau yra išsiųsta 5,000,000 blankų samdytojams pasirašyti, kad jie savanoriai pildys prezidento nuostatus dėl darbo valandų ir algų. Tuos prižadus turės pasirašyti tik fabrikan-tai ir sankrovininkai.

Tuo tarpu administracija yra susirūpinusi dėl atsinaujančių kovų tarpe darbo ir kapitalo. Daugely vietų eina dideli streikai. Kitur matosi streikų pavojus. Nekurios dirbtuvės pradėjo šalinti žinomas unijų pritarėjus. Bet administratoriaus Johnson pagelbininkas, Donald Richberg, išpėjo kaip vienas, taip ir kitą pusę buti teisingais ir vieni kitų nekandžioti. Anot jo, industriniai įstatymai suteikia darbininkams pilniausią teisę organizuotis ir tos teisės jokie kodeksai negali paneigti. Jokia kompanija negali apriboti darbininkų organizavimosi. Negali jam ir trukdyti. Kaip kompanijos gali organizuoti ir savas industrines grupes, taip darbininkai — j unijas. Administracija prižiūrės, kad ši darbininkų teisė būtų apsaugota.

EKONOMINĖ KONFERENCJA UŽDARYTA.

London, liepos 28. — Birželio 12 dieną prasidėjusi ekonominė konferencija tęsėsi iki liepos 27 dienos. Su ta diena konferencija nutraukta. Prieš uždarymą posėdžių, veik visų valstybių delegatai pasakė prakalbas, pareiškėdami savo išpuzdžius — ką jie apie konferenciją mano. Jungtinių Valstijų prez. Roosevelt savo nuomonę apie konferenciją prisiuntė raštu. Jis dėkojo dalyviams už širdingumą ir kantriai dirbtą darbą. Jis įsitikinęs, kad valstybės gali ištikrųjų apie reikalus bendrai tartis. Nors sutartys nepadarytos, bet pasitarimų pasekmės nevisuomet sutartimis matuojama. Padaryti pasitarimai svarbiaisiais klausimais kaip šiandien, taip

ir ateity bus naudingi. Tokiu budu jis ir mano, kad konferencija pavykusi. Pavykusi tuo labiau dar ir todėl, kad kai kuriais klausimais bus pasitarta ateity. Tai tokia nuomonė apie konferenciją prez. Roosevelto.

Konferencija susilaukė ir kritikos. Ypač smarkiai kritikavo netik pačią konferencijos eigą, bet ir bendrai kapitalistiską pasaulį Rusijos atstovas Maikskis. Tačiau dalyviai jo kalbos išklaušė ramiai.

Konferencijoje dalyvavo 66 valstybės. Ši konferencija buvo pirma tokia pasaulinėje istorijoje.

RADO LAKUNŲ PRANEŠIMĄ.

Grand Fall, Newfoundland, liepos 29. — Čia tulas Wm. Bouzan rado lietuvių lakunų, kap. S. Darius ir leit. S. Girėno, iš lėktuvo išmestą raštelį-pranešimą. Pranešime nusako: „Telegrafuok Associated News, New York. Lėktuvas Litanica N R 688 E. Viskas tvarkoje. Sveikiname. Pasirašo Steponas Darius, Stasys Girėnas. G. G. T. 1910, liepos 15, 1933.“

Pranešimas buvo idėtas į raudono audeklo krepšelį, kuris trijų jardu ilgio balta juostele užrištas ir šios galas prie jėčio pririštas.

Pranešime pažymėjimas „G. C. T. 1910“ reiskia 19.10 valandą — Greenwich civilinis laikas, kas reiskia 2:10 popiet ryty stardadiniam laikui. Liepos 15 d. 2:38 val. po pietų bus matyta skrendant per Trinity jlaną, Newfoundland.

Sakoma, jie žadėję ir daugiau tokių raštelių išmesti. Ar kitus kas rado — dar nežinia.

STATYS LAKUNAMS PAMINKLĄ.

Chicago, Ill. — Chicago lietuviai yra nusitarę pastatyti paminklą žuvusiems lakunams, S. Dariui ir S. Girėnui. Paminklas norima statyti kuriam nors Chicago didžiųjų parkų, kad tuo mūsų lakunus įamžinti. Tuo tikslu jau buvo laikyta susirinkimas ir išrinktas komitetas, kurio tikslu bus rūpintis sukėlimui tam reikalui pinigų ir vadovauti visam paminklo statymo darbiui.

Paminklo statymu rūpinasi ir kitose kolonijose.

BALBO LAUKIA PALANKAUS ORO.

New York, N. Y. — Generalas Italo Balbo su savo 24 lėktuvų armada iš New Yorko išskrido liepos 25 dieną. Skrendant į Newfoundland du eroplanai buvo priversti nusileisti delei įvairių priežasčių. Bet vėliau jie nuskrido į vietą. Dar visa armada vandasi St. John, Newfoundlande ir laukia palankaus oro skridimui per Atlantiką į Airiją.

DARBO IR PRAMONĖS DKTATORIAI VOKIETIJOJE.

Berlynas, liepos 29. — Diktatoriaus Hitlerio vyriausybė Vokietiją padalino į tryliką darbo pramonės distriktų. Kiekvienam tokių distriktų paskyrė po direktorių, kurie autorizuoti buti tų distriktų tikrais autokratais. Jie bus atsakomingi tik vienam Hitleriui. Darbo ir pramonės reikaluose jų nuosprendžiai bus galutini. Prieš streikus ar lokautus jie gali naudoti policiją ar kariuomenę. Jie taipgi nustato darbo valandas ir atlyginimą.

TARSIS SU ATSKIROMIS ŠALIMIS.

Washington, D. C. — Nieko gero neatsiekus ir jokių nutarimų nepadarius Londono ekonominėje konferencijoje, Jungtines Valstijas verė pakeisti užsienio politiką. Prez. Roosevelt pradeda nepasitenkinti didelėmis konferencijomis, nes jose liečiama per daug įvairių dalykų ir negalima prieiti prie jokių susitarimų. Ateity vietoje tokių konferencijų Jungtinės Valstijos bandys tartis su kitomis valstybėmis atskirai, kad tuo praplėstus savo prekybą užsieny.

UŽGROBĖ GREKŲ SALAS.

Athens, Grekija, liepos 30. — Italijos karo laivai pribuvo į Egejskias jurų salas ir jas jėgą užgrobė. Užgrobtomis yra keturios salos: Navria, Garos, Cynaros ir Dyadi. Italai tas salas užrobė, iškabino savo vėliavas ir įsteigė stotis.

ORGANIZUOS MASINES UNIJAS.

Washington, D. C. — Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, Wm. Green, paskelbė, kad federacija imsis organizuoti masines unijas sulig dirbtuvy, o ne sulig amatų kaip iki šiol buvo. Sulig naujo plano visi vienoje dirbtuvėje dirbant darbininkai priklausys vienai unijai, nepaisant kokį darbą jie dirbtų. Tos unijos bus tiesioginiai surištos su federacija. Naujoviškų unijų organizavimo imamasi todėl, kad įstatymais užtikrinus darbininkams teisę organizuotis, Darbo Federacija nebeatsakytų savo tikslams, nes butų tik siaura amatinųjų unijų sąjunga. Pirmiausia imsis organizuoti automobilių, gumos, geležies ir kitas masines produkcijos industrijas.

SILKO DARBININKŲ STREIKAS.

Easton, Pa. — Amerikos Silko Darbininkų Federacija paskelbė streiką visų šilkų darbininkų. Streikas skelbiama protestui prieš taikomą šilkų darbininkams abelną kodeksą (įstatymą). Bus streikuojama taipgi prieš projektuojama naujas sutartis. Streikas turės prasidėti pirmiau Washingtone prasidedančio svarstyti šilkų industrijos kodeksu, kuris tai svarstymas prasideda rugpjūčio 2 dieną. Bus reikalaujama didesnių algų ir trumpesnių darbo valandų, negu kad jiems skiriama sulig mendvilnės kodekso nustatyto atlyginimo ir algų. Jie nori buti atskirtais nuo mendvilnės darbininkų nustatyto kodekso. Streikas palies nemažiau 70,000 darbininkų.

NORI 6 VALANDŲ DARBO DIENOS.

Pittsburgh, Pa., liepos 29. — Darbo Departamento sekretorė p-lė Perkins atlanke Carnegie plieno fabrikus Duquesne ir Homestead. Darbininkai pranešė jai, kad jie reikalauja 6 valandų darbo dienos ir didesnio atlyginimo. Jie priešingi kompanijos reprezentacijos planui.

TRYS ŽUVO AUDROJE.

Dallas, Texas, liepos 31. — Šiandien šią apylinkę nusiatė didelė audra. Trys žmonės užmušta ir keturios dešimtys sužeista. Apie penkios dešimtys namų sugriauta. Padaryta nemaža mediaginių nuostolių.

Iš Lietuvos

SUSEKTI LIETUVOS KOMUNISTAI BERLYNE.

Vokiečių radio žiniomis, Tilžės policija susekusi komunistų propagandinį veikimą, kuris buvęs varomas Lietuvos komunistų partijos Berlyne ir kuris, pirmoj eilėj, buvęs nukreiptas prieš Lietuvą. Slaptieji kurjeriai važinėdavę šiomis linijomis: Berlynas, Karaliaučius, Insterburgas, Eitkunai ir Karaliaučius, Širvintai, Stalupėnai, Šilėnai. Šie kurjeriai pavestą jiems mediagą atgabendavę iki pat sienos. Vienas iš suimtųjų prisipažinęs, kad jis įsakymus gaudavęs iš vieno Berlyno gyventojų. Tilžės policijai su Berlyno slaptojos policijos parama pasisekė nurodytą asmenį suimti. Jis dabar yra Tilžės policijos priežiuroje.

SUIMTAS TIKRASIS OLŠAUSKO ŽUDIKAS.

Mus informuoja, kad kriminalinė policija po ilgo tyrimo nustatė, kad tikrasis K. Olšausko žudikas yra ukiminkas Žilius, kuris buvo tuoj po įvykio suimtas, bet vėliau paleistas. Dabar vėl suimtas, nes esą tikslųjų įrodymų, kad jis kaltas.

„ŽEMAITIS“ UŽDARYTAS VISAM KARO LAIKUI.

„Ž. Pr.“ praneša, kad pažangus savaitraštis „Žemaitis“, kuris nuo 1925 m. buvo leidžiamas Telšiuose, Klaipėdos krašto ir Kretingos apskrities buv. komendanto pulk. Liormano įsakymu už eilę prieš esamą vyriausybę kurstančių straipsnių uždarytas visam karo stovėjimui.

Vietoj „Žemaičio“ manoma išleisti naują laikraštį „Žibintas“ Redaktorium-leidėju pasirašys p. Vaclovas Gedvilas.

LENKŲ ŠNIPUS TEIS APYKARDOS TEISMAS.

Kariuomenės teismo prokuratura perdavė kariuomenės teismui bylą 17 asmenų, gyvenančių prie administracijos linijos ir kaltinamų šnipinėjimu lenkų naudai. Bylos nagrinėjimas busias paskirtas tik rudeni.

AFERA KAUNO PASTE.

Kasininkas Janulis, su nedegamos spintos raktais ir pėnigais pabėgė į Lenkiją. Kaltinamas išėikvojime ne mažiau 30,000 litų.

ROOSEVELTAS ATOS-TOGAUJA.

Hyde Park, N. Y. — Praeitotos savaitės pabaigoje Jungt. Valstijų prez. Roosevelt sugrįžo į savo namus vasarinėms atostogoms. Čia jis dirbs reikalingiausius darbus, nepaisant to, kad tai jo pasilsio laikas.

JAPONAI „GINASI“ JUNG-TINIŲ VALSTIJŲ.

Tokio, liepos 31. — Japonų laivynas rytoj pradės manevrus. Teoretiniai japonų karinis laivynas darys „apsigynimus“ nuo Jungtinių Valstijų karinių laivų. Be daugelio didelių generolų, dalyvumą ims ir Japonijos imperatorius, Hirohito.

LIETUVA ČEKOSLOVAKŲ ENCIKLOPEDIJOS ŽODYNE.

Jau išėjo iš spaudos paskutinis žymiausias čekų enciklopedijos „Massarykuv Slovnik Naučny“ tomas. Tame tome iš lituanistikos yra straipsniai apie Vilnių, Petrą Vileišį, Vytautą Didįjį, Lietuvos Ministerį Pirmininką, J. Tubelį, Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerį, Dr. N. Zaunį ir Voldemarą, Vilniaus klausimas atvaizduotas iš lietuvių požiūrio, remiamas lietuviškais šaltiniais ir juos tenorudant. Pažymėtina, kad šioje geriausioje čekų enciklopedijoje Lietuvai ir, apskritai, lituanistikai paskirta daugiau vietos, kaip Danijai, ir žymiai daugiau, kaip Latvijai ir Estijai.

LIETUVOJE JAU GAMINAMA IR CINKUOTA SKARDA.

Mūsų geležies pramonė praturtėjo dar viena gamybos rūšimi. Ukio Banko fabrikas bus „Br. Šmidt“ pradėjo gaminti cinkuotą skardą: stogams dengti, stogų vamzdžiams, įvairiems ukio gaminiams ir indams. Tas pats skyrius gamina dar ir cink. kibirus. Ši prekė, kurią iki šiolei įsigabendavom iš užsienio, jau gaminama savam krašte, savų imonių ir savomis pajėgomis.

Fabrikas per parą pagamina apie 5,000 lapų cink. skardos ir apie 1,000 kibirų. Tame skyriuje dirba per 50 žmonių, kurie dirba trimis pakaitomis per parą. nes darbas nenutrūksta dieną ir naktį, išskiriant šventadienius. Tomis dienomis šildomos tik krosnys.

Fabrikas jau dabar pagamina tiek cink. skardos, kad jos Lietuvos rinkai ne tik užtenka, bet dar ir lieka. Fabrikavadybė galvoja apie eksportą. Tai Lietuvos prekei geriausia rinka galėtų buti Baltijos valstybės, nes cink. skardos negamina ne tik latviai su estais, bet ir suomia.

Cink. skardos įrengimas, mašinų ir specialisto priežiūra aks. b-vei buv. „Br. Šmidt“ atsiėjo apie 1,500,000 litų.

SUPUVĖ KIAUSINIAI VILNIAUS GATVESE.

Vilniun atvykęs lenkų seimo atstovas, Vislicki buvo apkultas supuvusiais kiaušiniiais. Tai esą žydų sionistinės jaunuomenės kerštas už žalingą žydų visuomenei atstovo V. politiką.

Vokiečių Akcija Prieš Lietuvą

Berlynas, liepos 8, „Elta“. — Tėvynėi ištikimieji rytų ir vakarų prusai liepos 6 d. vakare surengė taip vadinamą rytų ir vakarų prūsų nubalsavimo šventę, susijusią su Klaipėdos Krašto vokiškumo iškėlimu. Valdžios atstovo Brandenburgo oberprezidento Wilhelm Kube dalyvavimas suteikė iškilmeis oficialaus charakterio. Švietimo ministerija buvo atstovaujama patarėjo Barghee. Propagandos ministerijai atstavo referentas Krieg ir jurų valdybai — kap. Hilger.

Šventė buvo pradėta muzikale dalimi ir užtruko iki vėlyvos nakties. Meniškosios dalies priešaky stovėjo Tilžės geležinkeliečių choras. Po oficialės Brandenburgo oberprezidento Kube kalbos, kurioje pabrėžė, kad kas rytuose netik kardu, bet ir tvermingumu kolonizavimo darbu, arklų yra laimėta — yra užsikėję iki šios dienos, paėmė žodį mokytojas Ulrich iš Tilžės. Jis pirmiausia paminėjo Dan-

cigo vakarų Prusijos ir Augštosios Silezijos atskyrimą. Toliau Ulrichas griežčiausiai protestavo, kaip Tilžės gyventojas, prieš Klaipėdos Krašto atskyrimą. Atskyrimą jis pažymėjo kaip: „Raub des Memellandes“ (Klaipėdos Krašto pagrobimas).

Mėginimas suardyti Klaipėdos Krašto vokiškumą, kuris yra perdėm nacionalsocialistiskas, pasak kalbėtojo, niekuomet nepavyks. Šiems, pakeltam tonu, pasakytiems jo žodžiams publika pareiškė trukdimo priėjimą. Ulrichas baigė savo kalbą, sušukdamas „Heil“ vokiškiems rytais.

Nacionalsocialistų užsienių politikos skryiaus atstovas, Dr. Luetdke, perdavė susirinkimui sveikinimus už „Deutcher Osten“ sąjungą, į kurią įeina visos rytų sąjungos kartu su Klaipėdos Krašto sąjungą. Jis pareiškė, kad visiems vokiečiams reikia įsamontinti rytų reikšmę. Rytai esą vokiečių tautos likimo žemė.

Apie Mažąją Lietuvą

Ryga, liepos 8, „Elta“. — Kaslink „Voelkischer Beobachter“ paskelbto straipsnio dėl Klaipėdos Krašto, Lietuvos atstovatas Rygoje, p. Urbšys, „Segodnia“ korespondentui pareiškė, kad 1422 m. buvo kreiptasi į imperatorių Sigizmundą, kad jis išspręstų klausimą, keno žemėje yra Klaipėda. Imperatorius pasiuntė savo atstovą, Makrą, ištirti klausimą vietoje. Makras, tą klausimą ištyręs, pripažino, kad Klaipėda ištikrųjų yra žemaitijos teritorijoje. 1422 m. Didysis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas pasirašė prie Melno ežero su kryžiuočių ordinu sutartį, kurią Klaipėda buvo atiduota ordinui. Čia ne vieta aiškinti, toliau pažymėjo Urbšys, kodel Vytautas padarė tokį nusileidimą. Norint tą klausimą suprasti, reikėtų ištirti visą anų laikų pilistiką. Tačiau viena aišku, kad atiduota teritorija vis buvo apgyventa lietuvių. Atidavimo priėžastis buvo ne etnografinė, bet politinė. Nuo 1422 m. iki 1919 m., beveik 500 metų Klaipėdos sritis priklausė ordinui, o paskui prūsų valstybei. Tačiau pagrindinis tos srities lietuviškas elementas išlaikė savo tautinį pobūdį, nežiurint to, kad toje srity apsigyveno daug vokiečių, uždamsių vadovaujamas vietas politiniame ir ekonominiame gyvenime. Dabar, kaip žinoma, tai sritis sudaro neatskiriama Lietuvos respublikos dalį, kurią pasilikęs vokiečių elementas naudojasi plačiausiomis teisėmis savo tautinių ypatybių prasme.

Lietuvos-Rusijos Paktas

London, liepos 5 d. Lietuvos atstovas Anglijai, p. V. Sidzikauskas ir Sovietų Rusijos užsienių reikalų komisaras, Litvinov, veikdami, pirmas kaip Lietuvos Respublikos prezidento įgaliojimas, antras kaip Rusijos VCIKO įgaliojimas, pasirašė konvenciją, užpuolė likęs valstybės sąvokai apibrėžti.

Užpuolike valstybe laikoma ta valstybe, kuri padarys šiuos veiksmus: 1) Paskelbs karą kitai valstybei; 2) Ginkluota jė-

VILNIAUS GELEŽINIO FONDO DIENOS REIKALU.

Vilniaus geležinio fondo dienos komitetas, norėdamas paminėti mūsų kariuomenės Vilniun 1920 m. rugpjūčio mėn. 26 d. žygį, kaip ir praėjusiais metais, pirmą sekmadienį po rugpjūčio mėn. 26 d., 27 dieną rengia visoje Lietuvoje Vilniaus geležinio fondo dieną.

Šios dienos tikslas kviesti vilniaus Lietuvos gyventojus pagerbti mūsų kariuomenės žygį Vilniun ir paskatinti visus dėti aukas į Vilniaus geležinį fondą, įsigyjant Vilniaus pasus ir žeklelius.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriumi parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taisyklingai savo nuostatas. Netinkami spaudai suligęs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

HITLERIS SIEKIA KLAIPĖDOS

Visuomet vokiečiai reikė pasitenkinimo dėl Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos ir vargiai rastum tokį vokiečių, kuris nesitiktų, kad anksčiau ar vėliau Klaipėdos kraštas bus grąžintas atgal Vokietijai. Tačiau išgalėjus Vokietijoje hitleriniams fašistams, pradėdama visai atvirai ir oficialiai siekti Klaipėdos krašto atplėšimo nuo Lietuvos. Berlyno žinios skelbia, kad net įvairių ministerijų augštieji valdininkai oficialiai dalyvauja tokiuose fašistų susirinkimuose, kuriuose giedama Klaipėdos krašto atvadavimo himnai ir šaukiama, kad neatidėliojant šis kraštas bus grąžintas Vokietijai, nes, esą, Hitleris rasiąs kelią to atsiekimui.

Iš kitos pusės vėl eina visu griežtumu persekiojimas lietuvių netik Vokietijos teritorijoje gyvenančių, bet ir pačioje Klaipėdoje. Lietuvos oficialė žinių agentūra Elta praneša, kad Klaipėdos krašte, Vanagu mokyklos mokytojas gavo iš savo vyriausybės įsakymą savo mokykloje vietoje lietuvių kalbos įvesti vokišką. Iki šiol šioje mokykloje dėstoma kalba buvo lietuvių. Toks įsakymas duotas dešimčiai mokyklų, kur iki šiol buvo dėstoma lietuvių kalba. Pagaliau Berlyno fašistai užkariavę pačią Vokietiją tikybos kontrolę savo naudai, siekia pasigrobtį ir savo rankas ir Klaipėdos krašto bažnyčią, kad per ją tiesioginiai valdyti visą kraštą ir jį naudoti Vokietijos interesams, rengiant dirvą galutinam jo atplėšimui nuo Lietuvos.

Nepaliaujamai eina žiauriausias persekiojimas lietuvių Vokietijos teritorijoje gyvenančių. Pastarųjų dienų žinios skelbia, kad Tiltės miesto gatvėse ir viešose vietose yra fašistų užplūdinėjami ir žveršikai mušami tie lietuviai, kurie lietuviškai kalbasi, vien už tai, kam savo gimtąją kalbą naudoja. Persekiojimas lietuvių už naudojamąsi savo gimtąją kalbą eina plačiu ruoštu Vakarų Prūsijoje, kuri nuo amžių yra apgyventa lietuvių. Net Širvintų miestelyje (už Vokietijos sienos, prie pat Naumiesčio) ginkluotus fašistų gaujas — „nacių smogiamieji buriai“ — sąryš su jų kampanija prieš lietuvius, žiauriai sumušė kun. Žilinską ir lietuvių mokytoją. Ot kokiomis barbarų priemonėmis Vokietijos fašistai tarnauja savo tėvynės garbei ir naudai! Tai tik pastarųjų dienų Vokietijos fašistų žygdarbiai prieš lietuvius. O kiek tokių pasikėsimų prieš lietuvius buvo pirmiausia!

Lietuvos ir Amerikos lietuvių fašistuojantis gaivalas pergeitai pagarbos ir džiaugsmo himnus sugiedojo išgalinčiam hitlerizmui Vokietijoje. Tačiau prieš Vokietijos fašistų pasimojimą ir Klaipėdos kraštą ir prieš jų žveršikus žygius lietuvių persekiojime, Lietuvos vyriausybė turėtų padaryti atitinkamus žygius tarptautinių santykių arenoje. Taip pat prieš kilantį iš vakarų pavojų Klaipėdos kraštui ir net Lietuvos nepriklausomybei reiktų visos tautos jėgos sukoncestruoti, kad galimus artimoje ateity smugius būtų išgaliu efektingai atmušti. Bet vargiai galima tikėtis, kad šiandieninis fašizmas kopijuojantis Lietuvos režimas pajėgs ir norės tai padaryti.

Lietuvių tauta privalo budėti prieš kilantį iš vakarų pavojų. Savo laimėjimais apsaugęs Vokietijai

jos fašizmas nežino jokių ribų savo žiaurumui ir visokioms avantiūroms net kaimyninius su kitomis valstybėmis santykius siekiant. Iš tokio trukšmais ir žiaurumais pasilaikančio elemento visko galima tikėtis.

SMERKTINA VEIDMAINYSTĖ

Vargiai rastum tokį žmogų, kuris pritartų sužiniam veidmainiavimui. Net didžiausias veidmainiavimų kitų veidmainiavimo nekenčia. Jei asmeniniam žmonių gyvenime veidmainystė yra smerktinas dalykas, tai juo labiau tas smerktina visuomeninio santykiavimo plotmėje. Kuomet net tikybiniai vadai veidmainiavimą, tai tiesiog šlykštu daro.

Kaipo pavyzdį galime paimti tragingai žuvusius mūsų lakunus, Darių ir Girėną. Kuomet šiedu nesulaužomo pasirijimo vyrai rengėsi savo žygiui, tai Brooklyno kunigai nę piršto nepajudino, kad juos parėmus, kad centu, kitu jiems taip reikalingas skridimui pajamas padidinus. Kuomet buvo suruošta paskutinė aviacijos diena Brooklyne gegužės mėn. pradžioje, tai tik vienas kun. Pakalnis savo parapijos chorui leido dalyvauti tos dienos programe Klasėiaus salėje. Vienas šio parengimo komiteto narių šių žodžių rašytojui paaiškino, kuomet buvo paklaustas kodėl kiti chorai nedalyvauja, kad esą kiti klebonai savo chorams uždraudė šiam parengime dalyvauti.

Kuomet mūsų lakunų sekmingas žygis baigėsi tragedija, tai visi kunigai pirmieji griebėsi lakunus pagerbti. Už pagerbimą žuvusių didvyrių niekas negali juos smerkti. Priešingai, reikia juos tik pagirti už tai, kad nors pavėluotai susiprato, kad tie du narsuliai didį ir tautai garbingą žygi atliko, net savo gyvybes tam žygiui paaukodami. Veidmainystė štai kame pasireiškė: liepos 22 d. iš WMBQ radio stoties ėjo programą žuvusių lakunų pagerbimui. Pabaigę šio programo vienas vietinis kamigas pagarsino rengiamas pamaldas žuvusių lakunų garbei. Tarpe kita šis kunigėlis pasakė maž daug sekama: mes katalikai pagerbsime žuvusius didvyrius bažnyčioje tikybiniemis pamaldomis. Visi privalo ateiti į šias pamaldas, o kurie galėdami ateiti neateis, tai reikia abejoti ir apie jų patriotinius jausmus ir tautos svarbiųjų reikalų atjautimą. Tokia prasme kunigėlis savo pamaldas pagarsino per radio.

Vadinasi, jei neprigulintis Rymo katalikų tikybai lietuvis pinigų ir darbu lakunų prisirengimą skridimui kiek galėdamas rėmė ir dabar dėl visiems suprantamų aplinkybių negali nueiti į surengtą tikybiniemis apeigomis lakunų pagerbimą, tai kunigėlis įsako tokius lietuvius skaityti ir nepatriotais, ir neatjautiančiais svarbiųjų tautos reikalų. Piktėsnės veidmainystės už tokių kunigėlio kalbą, negali būti. Kiekvienas visuomeniniuose darbuose veidmainiavimas užsitarnauja griežto pasmerkimo.

LAIKŲ GĖRĖJIMAS

Prezidento Rooseveltto sumanytam ir kongreso užgirtam taip vadinamam Nacionalės Industrijos Pakėlimo Aktui pritaria daugelis stambųjų Amerikos fabrikantų ir pramonininkų. Ypatinai po prezidento Rooseveltto per radio pasakyto atsišaukimo į visą tautą liepos 25 d., kad visi, kas tik gali, prisidėtų prie pakėlimo industrijos ir pramonės, trumpinant darbo valandas ir padidinant darbininkų algas iki nustatyto minimumo, sakoma kasdien tukstančiai telegramų pilasi, kuriais fabrikantai ir pramonininkai pasižada įvesti siulomas reformas ir visame kooperuoti su prezidento pastangomis kraštą ekenominiai atgriebti.

Šituo fabrikantų ir pramonininkų pritarimu pasiremdami p.

Rooseveltas ir jo paskirtas industrijos pakėlimo administratorius gen. Johnsonas tikrina, kad jų pastangoms kraštą ekonominiai atgriebti dabar negalės niekas pakenkti. Sulig jų nustatyto ir vyknamo plano su rugsėjo mėnesio pradžia neabejotinai tikimasi, kad 6,000,000 darbininkų bus grąžinti į įvairius darbus. Tikimasi, kad trumpinamos darbo valandos ir pakeliant darbininkų algas iki nustatyto minimumo padidinama visuomenės perkamoji galia suteiks galimybę tokių skaičių darbininkų umai grąžinti ir darbus, iš kurių jie buvo išmesti ekonominiai depresijai ištikus.

Kad pastarųjų poros mėnesių laiku daugiau darbininkų gavo darbus ir biznis šiek tiek pagėrėjo, tą jaučia ir darbo visuomenė, ir smulkusis biznis. Žinoma, nežymus tas padėties pagėrėjimas, bet vis tik jaučiamas pagerėjimas visame krašte. Prezidento Rooseveltto pastangomis galima tik pasidžiaugti ir palinkėti, kad jo planai ir numatomas ekonominis pagerėjimas pilniausiai atneštų tokius vaisius, kurių tikimasi. Butų visam kraštui, o ypatinai bedarbių minioms tikra palaima, jei iki rugsėjo mėnesio pradžios šeši milijonai bedarbių būtų grąžinti atgal į darbus. Jei prezidento Rooseveltto numatomas darbų padidėjimas industrijos ir pramonės srityse įvyktų, tai galima būtų tikėtis, kad su pradžia sekamų metų bedarbių armija sumažėtų iki minimumo.

Kad ir nepavyktų prezidentui Rooseveltui jo dedamomis pastangomis pilnai pasiekti numatomų davinų ekonominiam krašto atgavimui, tai bent visi žinos, kad jis stengėsi ir dirbo toje srityje kiek išgalėdamas. Jei tik Amerikos ekonominį gyvenimą kontroliuojanti piniguočiai nuosirdžiai koperuos su p. Rooseveltu, tai ir krašto ekonominis atsigavimas bus užtikrintas.

ŠIURPI ŠEIMOS TRAGEDIJA

Vienos SLA. kuopos veikėjas aprašo sekama nelaimingos lietuvių šeimos tragediją:

Dora, blaiva, kaimynų mylima lietuvių šeima laimingai gyvena. Taipiai gyvenimai išigija net nuosavą namelį. Užėina girtoji prohibicija—visi verda svaigalus ir parduvinėja. Ši šeima susitaria taip pat pabandyti tą negarbingą biznį, kad greičiau išismokėti skolą, užsitrauktą namelį perkant. Biznis pavyko, skola apmokėta, bet ir šeimos gyvenimas suėjo. Vyras ir žmona įprato girtuokliuoti ir moraliai pakriko. Vieną vakarą moteris išvyko su svetimu vyru svetimtaučiu pasivažinėti ir kitame miestelyje prisigėrė grįžo namo. Automobilis girtuoklio valdytojo neklauso — smogė į telefono stulpą ir moteris vietoje užmušta. Vyras atsiėmęs savo moters apdrąudą pradėjo lankyti tokius pačius namus, kokiais jo namai pavirto, pradėjus nuodingus svaigalus gaminti ir parduvinėti ir galutinai proto neteko begirtuokliaudamas. Jau tulas laikas atgal paimtas ir beprotnamį. Gyvųjų gyvenime pasiliko tik jų jaunutis sunelis be jokios globos.

Štai prie kokios šurpios tragedijos privedė doros ir blaivios šeimos gyvenimą piktoji prohibicija, išmokinusi žmones beribiai girtuokliuoti. Tai tik vienas ryškus pavyzdys prie ko žmonės prigyvena nesuvaldydami nuo beribio girtuokliavimo. O kiek panašių tragedijų atsitinka kasdien girtuoklybėje paskendusiuose namuose.

Vertėtų kiekvienam dar galinčiam susilaikyti nuo beribio girtuokliavimo visu rimtumu pažvelgti į augščiaulį aprašytos šeimos gyvenimo griuvėsius. Kiekvienas ras juose sau tinkamą pamoką, kad girtuoklybės kelias yra labai slidus ir pavojingas. Anksčiau ar vėliau girtuoklis negarbingai žusta.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti
stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

PIKTOJI KRAUJALIGĖ.

Rašo Dr. A. Montvidas.

Pas pilnai sveiką žmogų kiekviename kubikame centimetre (apie 15 lašų) kraujo randasi apie 5 milijonai raudonųjų kumelių. Kada jų skaitlius tuluose silpnuose, ligose ir apsinuodijimuose ir žymiai sumažėja, nesakoma, kad esama piktosios kraujaligės, kol visi kumeliai yra normalūs. Piktoji kraujaligė vieni yra normalūs, kiti padidėję, tretį iškrupę, ketvirtuose atsiranda branduoliai ir tt. Be to, jų skaitlius per pusę ar arti to sumažėja, vienok kraujo spalva pasilieka žymi. Dalinai pasikeičia ir baltųjų kumelių skaitlius.

Prasideda vis didėjantis silpnumas, išblyškimas, keblus alsavimas, svaigimas, širdies plasdėjimas nuo darbo, maisto nevirškinimas, kokučumas, vėmimas, pasikartojantis vidurių paleidimas, menki odos, kojų, akių vokų patinimai, burnos ir liežuvio sugedimai.

Laikais liga tartum dingsta, bet vėl grįžta ir kiekvieną sykį darosi blogesnė. Rankų ir kojų tirpimas ir apmirimas ir ilgųjų kaulų opumas atsiranda kiek vėliau.

Kol nebuvo surasta tikro gydymo, kiekvienas ligonis mirdavo į kelis metus. Tuli laimingieji išgyvendavo 7 metus.

Po ranka turiu Forchheimerio „Vidujinių ligų terapiją“, bene geriausių rankvedžių išleista 1919 metuose. Trečioji knygoje šito leidinio rašoma apie piktosios kraujaligės gydymą. Ir ko tik ten neprirašyta. Patariama ligoniuvi gulėti lovoj, švitintis saulės spinduliais, nurodomas maistas. Liepiama ieškoti pilinių lizdų kume ir juos prašalinti. Tai reikė dantų traukimą, kartais sveikų, operacijos nosy, gerklė, apendikso ir tulžinės puseles išėmimas ir tt. Tuli gydytojai išimdavo kasą arba kasele, nes nužiurėdavo ją kaltinimke esant. Taip sakant, chirurgija buvo vartojama, kur ji negelbėjo, o dar nemaža

blogo padarydavo. Buvo vartojami X-spinduliai, radiumas, toriumas-X ir aktinumas-X. Leisdavo ir ligonį sveikų žmonių kraują, selvarsoną, įvairiai subfrikuotus kraujo skysčius; duodavo gerti arseniko, geležies ir kitokių vaistų. Kiekvienas specialistas gydė savaip ir skelbė, kad jo budas yra neblogas, vienok nė vienas negalėjo ligos prašalinti ir ligonio amžių žymiai pailginti.

Jeigu surinkti visus gydytojų ir tyrinėtojų raštus apie piktoją kraujaligę, pasidarytų keli stori tomai knygu. Juose atrastume eibes malimalienės, kokios prirašoma apie neištirtas ligas. Mat apie nežinomus dalykus prisiėina visais abejoti ir daug kalbėti. Tai daroma ne tik medicinos srity, o ir visose kitose. Kas yra piktosios kraujaligės tikraja priežastim, dar ir dabar neištirta. Todėl įvairūs spėliojimai, teorijos, begaliniai aiškinimai. Kada nors ją kas išstirs ir vienu sakiniu paaiškins.

Gal kada bus ir tinkamesnis gydymas surastas. Gydymas kepenimis pavertė ir niekus visus kitus vaistus ir gydymo budus šitoj ligoj. Tiesa, pradžioj ligonis buvo seriamas kepenimis, vėliau jų ekstraktu, dar vėliau surasta, kad galima sekmingiau ir parankiau gydyti kepenų ekstraktu švirkskimu ir raumenis. Surasta, kad iš gyvulių skilvio padarytais vaistais galima gydyti. Ligoniai sveiksta sparčiai: už kelių dienų žymieji blogumai dingsta. Ligai pasikartojus, kas paprastai įvyksta, vėl kepeniniais vaistais ji prašalinama. Sirgimas pasidare pakenčiamas, sustabdomas, kartais visai prašalinamas. Ligonų amžius gali tęstis ilgai po ligos gavimo.

Visi gydytojai žino kuomi gydyti ligonį, gavusį piktoją kraujaligę. Visi gali iširti, ar ligonis ja tikrai serga. Kepenys irgi ne vien Chinioj auga, todėl „profesoriai“ negali pasigirti turį tokių vaistų, kokių kiti gydytojai negali gauti. „Profesoriai“ ir „specialistai“ yra apgavikai ir tik durniai ir juos kreipiasi.

Memorialas Dariui-Girėnui

Nelaimingai žuvusiems mūsų lakunams, Dariui ir Girėnui, mes Amerikos lietuviai turėtume sukelti atitinkamą sumą pinigų įrengimui jų atminčiai verto memorialo. Mes žinom, kad Lietuvos valdžia ir visuomenė atitinkamai pagarbės jų žygi ir pasiaukojimą, bet jiedu buvo dalis mūsų, Amerikos lietuvių ir mūsų mairė priderystė yra nuo savęs, nuo Amerikos lietuvių, jų atminčiai įrengti vertą memorialą. Kokioj formoj tas bus padaryta, galėsime aptarti vėliau pasiremiant tuo, kiek galėsime kapitalo sukelti. Kadangi Lietuvoj tik yra mūsų tautos ateitis, tai ir toks memorialas gal greičiausiai tiktytų bei Kaune ar Palangoj. Pastaroji vieta gal geriausiai tiktytų, ant kranto juros, okeano link, kurių erdves Darius ir Girėnas pergalejo. Gal aviacijos muzėjus, gal savos rūšies panteonas, o jei nedaugiau, tai nors bronzos arba marmuro stovyla, su simboliškais išreiškimais.

Patėmijau, kad nekuriuos mūsų kolonijos (Boston, Brooklyn) lakunų atminčiai ir pagerbimui turėjo pamaldas vietinėse bažnyčiose. Tas savaimi gerai, bet beabejo, jog aš išreikšiu daugumos mintį, pasakydamas, kad mums reikia butinai įrengti ką nors, kas būtų priminimu mūsų didvyrių pasiaukojimo ir drąsos ateinančioms gentkartėms.

Daugely didesnių kolonijų yra Lietuvių Aviacijos Komitetai ir manau, kad jie turėtų tuojaus griebtis iniciatyvos tą darbą organizuoti. Kitos kolonijos turėtų tokius komitetus tuojaus suorganizuoti. Pavieniai pritarėjai ir simpatizatoriai galėtų netik patys pinigiskai prisidėti, bet ir tarp savo kolonijos lietuvių aukų tam reikalui parinkti. Kadangi reiklas yra umus ir mums netaip lengva, išsiblaškusiems po visą Ameriką, susiorganizuoti, tad mano manymu but geriau-

Urachas Norėjo Liet. Karaliaut

Kaunas. — Olšausko archyvai atidaryti nedegamoje spintoje ir juose rasta daug idomios medžiagos.

Aiškinant ekspraloto Olšausko nužudymą atitinkami valstybės organai smulkiai tyrinėja paskutiniųjų metų velionies gyvenimą. Tam tikslui renkam medžiaga su kuo velionis bendravo, susirašinėjo, bičiuliavos, pykos etc.; iš to, mat, norima nustatyti, kas galėjo Olšauską nužudyti, kokios galėjo būti nužudymo priežastys.

Iš tikrų šaltinių teko sužinoti, kad be ko kita šiomis dienomis buvo atidaryta ekspraloto Olšausko nedegama geležinė spinta, kuri buvo Kaune, „Saulės“ dr-jos centre. Toje spintoje esą rasta daug idomios ir charakteringos Olšausko korespondencijos su įvairiais asmenimis. Be ko kita spintoj rasta ir Urachio laiška rašyti Olšauskui, kur Urachas dėkoja Olšauskui, kad jį kviečia būti Lietuvos karaliu ir pareiškia sutikimo Karaliaus sostui užimti.

Taipgi rasta nemaža istorinės medžiagos apie Taikos konferenciją, kurion Olšauskas buvo deleguotas atstovauti Lietuvą. Paskui įdomus dienoraštis, kurį Olšauskas rašė budamas kalėjime ir tt. Asmenišky laišky rasta taip pat apšičiai ir jie ryškiai charakterizuoja Olšausko gyvenimą jam jau išėjus iš kalėjimo.

Tą visą medžiagą dabar perėmė teismo organai.

Olšausko ipėdiniai ir velionies archyvą reiskia didelių pretenzijų, nes kai kurie daiktai turi istorinės vertės, tai giminaičiai juos tikisi patenkina ma kana į kokį archyvą ar muzėjų parduoti.

O apie Olšausko nužudytoją kol kas naujų žinių nėra.

Puikios Mintys

Kurs nenori pasiduot neužsitarnautam nupeikimui, turi atsisiminti ir atsakyti nuo neužsitarnauto pagyrimo.

Aš mylėčiau, kad intelektualis katalikas pasakytų man, kodėl bažnyčia vadina mokslą Dievo priešu?

Mūs biauirus kritingas pajautimas teisia bučkus ir mylavimus.

Mes atrandame skonio klaidas mūs džiaugsmo ar skausmo perdavime.

V. J. B.

JAUNIMOKELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasilėi grūdus
Ir dirvos nepleški! Tuomet, kada jausi,
Kaip tamsa ima stingti, šviesa jau susidūda.
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piauši.

Kol deza krintinė šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieno,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji.
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

ALGIRDAS VIZBARA.

Algirdas Vizbara birželio mėnesį pabaigė Brooklyn Technical High School. Šis jaunuolis yra gerų patriotinių lietuvių, Pijaus ir Elzbiotos Vizbarų sunus, iš Brooklyn, N. Y. Algirdas taipgi yra geras lietuvis, moka gražiai lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti. Jo tėvas yra žinomas kaip vienas senesnių Brooklyn darbuotojų, SLA. 38 kuopos narys. Algirdas Vizbara, pabaigęs šią mokyklą, sekantį sezoną lankys elektro-inžinierystės mokyklą, New Yorke. Linkėtina jam gerų pasekmių. Taipgi linkėtina visuomet būti geru lietuviu ir, užbaigus mokslą, darbuotis savo žmonių tarpe

Pamokinančios Ašaros

Šiandien, atskliaupe, liudime prie kapo žuvusių mūsų tautos dviejų sunų — kap. S. Dariaus ir leit. S. Girėno. Dejuojame kad jie, siekdami mūsų tautai garbės, žuvo. Verkiame... Kožnas širdingas lietuvis negali žodžio apie juos tarti neapsiliejęs ašaromis. Yra ko gailėtis, yra ko verkėti. Juk tai pirmas toks tragingas mūsų mažoje tautoje atsitikimas; tai pirmi du lietuviai, kurie žuvo dėl savo šalies, dėl savo žmonių garbės šioje naujovioškoje gadynėje. Verkiu ir aš. Bet, atleiskite man, jaunieji skaitytojai, kad aš čia įmesiu jums ir visiems lietuviams vieną skaudų priekaištą. Aš tas ašaras pavadinčiau vien pamokinančiomis ašaromis. Ir štai kodėl.

Pradžia šios tragedijos, pradžia šių dabartinių verksmų prasidėjo dar visai neseniai — vos kiek virš metų laiko. Tos garbės mūsų tautai iškotojais buvo jau žuvę lakunai. Jie buvo neturtingi. Jie sudėjo savo paskutinius centus, kad nusipirktų šiek-tiek panašų lėktuvą, kuriuo būtų galima tą garbę atsiekti, perkredant Atlantį ir pasiekiant mūsų sostinę, Kauną. Kadangi lėktuvas nebuvo tinkamas tam žygiui ir kadangi lakunai neturėjo daugiau kapitalo — Dariaus ir Girėno draugai patarė jiems kreiptis į plačiąją mūsų visuomenę aukų, už kurias būtų galima pagerinti lėktuvą ir nusipirkti reikalingus skridimui prietaisus. Del to lakunai, atviromis širdimis, kreipėsi į mus, tų aukų prašydami. Bet ar Amerikos lietuviai, Lietuvas žmonės ir net Lietuvos valdžia atviromis širdimis lakunų atsišaukimą parėmė? Nesuklyskime. Per virš metų laiko, su apribotu rėmėjų būreliu, jie darė maršrutus lietuvių kolonijose. Jie rengė lietuvių aviacijos dienas, kad tik reikiamų pinigų iš mūsų išgavus. Per virš metų laiko! Vieni, rambiai, dėjom centą-kita, o kiti visai nuo to reikalą užsisukome. O buvo net ir tokių „geradarių“, kurie sugalvojo, kad tai esąs visuomenės išnaudojimas, kad lakunai tik gerus laikus turi ir į Lietuvą jie niekad nelėks... Ir štai, atėjo išskridimo pradžia. Lakunai tik paskutinėje iš Chicago išskridimo valandoje išsipirkė iš dirbtuvės lėktuvą. Pinigų truko... I Chicago į New Yorką atskrido dar be reikalingų prietaisų, net neturėdami kompasų. Pinigų nebuvo... Išskrido per Atlantiką be leidimo, be parašuto ir be radio... ko nė vienas lakunas iki šiol nėra padaręs... Ir čia pinigų stokavo... Ar tikrai jie žuvo delto, kad neturėjo reikiamų prietaisų — tik jie patys ga-

lėtų paaiškinti. Bet gal ir delto. Juk sakoma, jie buvo paklydę Pamaranijoje; sakoma, kelias valandas skraidė virš tos vietos, kur lėktuvas nudardėjo į žemę ir mūsų lakunai užsimušė. Kelias valandas ieškojo tinkamos nusileidimui vietos. Bet jei but turėję radio — tikrai but sužinoję, kur patogu nusileisti ir tragedija nebut nutikus. Todėl, ar gi neaiški žuvimo priežastis?

Bet šiandien, kada mūsų narsuoliai žuvę — verkiame, straipsnius ir poemą rašome, prakalbas sakome, pamaldas la.kome, pamoksluose žmones virkdome. Tik dabar mūsų širdys atsidarė. Atsidarė, kuomet jau pervėlu. Kodėl? Gal todėl, kad mus sąžinė kankina, kad neatlikome to, ką privalėjome atlikti, kad lakunų žygio neparėmėm taip, kaip galėjome paremti. O, jei visus tuos straipsnius, tas poemą, tas prakalbas, pamokslus ir net pamaldas butume pašventę lakunams tuomet, kai jie rengėsi prie savo žygio — šiandien gal ir to kapo neturėtume ir vietoje ašarų galėtume džiaugtis. Jei visa tai butume panaudoję agitacijai skridimą remti — jie būtų galėję ne paprastą Belancą įsigyti, bet būtų turėję aukso nulieta lėktuvą su visais moderniškiausiais prietaisais ir vietoje žuti — but buvę Kaune, o mes, išvertę krutines, butume jų žygiu pasididžiavę.

Todėl, verkdami, pasimokykime iš šios istorinės pamokos, kurią gal tik jaunas lietuvis ateity įvertins. Prisiminkime, kad prie šios tragedijos, daliai, prisidėjo lietuviškas rambumas, tas pats lietuviškas „nevienu Tamošių“ nepasitikėjimas. Žinokime, kad mes prie to naujo ir širdingai apvertkino kapo pasiklūpėme save, daugiausia, mes patys. O tas naujai supiltas kapas jau dabar mus maldaute maldauja: daugiau savaisiais pasitikėjimo, daugiau kiekvieniame darbe širdingumo, daugiau būti ne vien sau žmonėmis, daugiau atsižvelgti į tuos mūsų jaunus žmones, kurie, kad ir pro vargus, kelia galvas ir nori prasimušti į platųjį gyvenimą ir tuo pačiu iškelti mūsų taip pat varguose prispaustą tautą.

Iš šių pamokinančių ašarų mes tikrai pasimokykime, kad ateity panašią tautinių tragedijų mūsų gyvenime nevyktų.

P. Bajoras.

Mokslas, Raštija ir Dailė

Rašo I O T A.

SANTIKIS TARPE INDYBĖS IR KRIKŠČIONYBĖS.

Ta tauta, kuri vartojo sanskritų kalbą buvo gabi, veikli ir ganėtinai išsiboliusi. Kalbant apie josios tikybą — mums reikia visada pamesti mintį, jog senoji indyubė buvo stambeldiška, nes joje buvo garbinama gamta, o ne stabai. Apstrieškimai gamtos, jau ne vien saulės, mėnulio, žvaigždžių ir aušros šviesa, bet ir rimtesnė jėga, kaip audromis, viesulomis, žaibais, griaustinio griausmis, potvniais — net marais ir badais, pas indusus stebėtinu didingumu užsiėmė ir prieš kuriuos žmogus esti bejėgis.

Senovės indusus poteriaudavo sau vienas. Jo tikyba buvo ypatiška ir namie pildoma. Viešų apeigų nebuvo. Nebuvo aci bažnyčių. Garbindami gamtą, jie gamtos palaikyti nedarė. Vėją, vandenį ir ugnį nereikėjo stabais apvaizdinti. Deva, Spenta angī, Soma ir Varuna buvo vyriausiomis dievybėmis. Deva, reiškė šviesybę, Spenta angī buvo šventoji ugnis, Soma, kuri buvo ne kas kitas kaip tik sultis viena pieninio augmenio (gal asclepias ačila, ar sarcostemma), buvo geriamas; Varuna, reiškė dangų. Varunos aprašymas iškeliia Vedas į augščiausių šventybę. Siauras indyubės pažintis veda prie paibybės. Reikia indyubę pažinti per sanskritų kalbą.

Krikščionybė yra tikyba vilties. Indyubė nesiskaitė su viltimi. Krikščionis tikisi į anapus karsto buitį. Indusas į gyvenimą žiūrėjo liuosai, su skausmu ir tikėjosi, jog mirus, visa bus baigta. Indyubė nepajėgė žmogų nuvalyti nuo nuodėmių. Krikščionybė, bet gi, žmonių nuodėmes panaikinti. Indyubė yra pasiklūpęs gamtos apstrieškimais, slėpininga apkalba apie visatą. (Patsai žmogaus protas yra savaimis, virš pajautų apstrieškimas). Krikščionybė yra dorinė, apyvartinė apkalba apie pasaulį. (Moralistas, jog moralus iš visur semia.) Indyubės dvasiškis buvo dang daugiau pasišventęs savo tikybai, negu viduramžių vie-nuois krikščionybėi.

Sulig indyubės — gyvenimas esąs pilnas skausmų. Sulig krikščionybės, gyvenimas sunkus — bet busi patekęs į dangų po iš numirusių prisikėlimo.

Indyubės Biblija — Vedas, rašė vienas tau-

ta. Krikščionybės Biblija rašė ne viena tauta. Indyubė, tai vienos tautos padaras. Krikščionybė, tai daugelio tautų. Indusas buvo suaugęs su savo tikyba. Tikyba buvo juo ir jis buvo tikyba. Biblija yra keturioliosdešimt keturių rašytojų kuriniu, rašyta per aštuoniolika šimtmečių. Krikščionybė yra konservatyvinė ir liberalinė tikyba vargdieiems. Krikščionis vienai meldžiasi, o kitaip elgiasi.

NESAKYK, SESUTE...

Nesakyk, sesute,
Nesakyk: gana... —
Dar mane vilioja
Tavo šypsena.

Koliai žiaurus vėjai
Širdis mums sužeis,
Dar pasigrožėkim
Vasaros žiedais.

Nesakyk, sesute,
Nesakyk: gana... —
Dar neįsidaunuota
Rytmečio daina.

Kol naktis tamsioji
Žemę užmigdins,
Dar mūs jaunos širdys
Daug garsų supins.
Myk. Linkevičius.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

M O T I N Ė L Ė .

Mūsų geriausia draugė, tai motina, kurią geri vaikai motinėle vadina. Motina mumis rupinasi. Ji mus auklėja. Ji mūsų ašarėles nušluosto, kada verkiame. Ji drauge su mumis džiaugiasi, kai mes džiaugiamės.

Aš pažįstu daug moterų, bet geresnės moterės už savo motiną niekad nesu sutikęs. Aš dabar gyvenu šiame krašte, o mano motina toli — Lietuvoje. Aš jos ilgios, nes senai ją esu matęs. Bet jos paveikslą visuomet matau. Kai aš tik noriu savo motiną matyti — užmerkiu akis ir jos paveikslas prieš mane stovi. Matau ją visuomet su plačia šypsena, kuomet aš gerus darbus veikiu; visuomet susiraukusią, kai aš blogai elgiuos. Ji mane moko gerų darbų ir gražių elgesių.

Atsimenu aš tą sudžiuvusią moteriškę kada aš vykau svetiman kraštan. Ji verkė. Verkė ir mane mokino, kad aš pasekmingai ir pavyzdinai svetur gyvenčiau. Vėl vaizduojuos. Man nelaimė nutinka. Niekas mane nesigaili, niekas man nepadeda. Bet jei motina su manim būtų — ji man pagelbėtų, ji mane suramintų, ji mane paguostų.

Gerbiu aš savo motiną.
Myliu ją delto, kad ji to verta.
Ji to pilnai užsitarnavo.
Jaunuoli, kuris esi prie savo motinos — mylėk ją. Ji tavo geriausia draugė. Ji tavo viskas. Kai neteksi motinos — neteksi pusės savo gyvenimo.
Mylėk savo motiną. —b.

VARLĖ-SUNDAKTARĖ.

Vieną dieną varlė išėjo iš savo namų, tai yra iš balos, ir apsisukė visam pasauliui esanti labai mokyta daktare, kuri galinti gydyti visokias ligas. Minioje, klausančioje varlės pagyrų, stovėjo lapė, kuri pakraipė galvą, nusišypsėjo ir atsiliepė:

— Girdi, ponja daktare! Pasakyk man, kaip gi tamsta gali išgydyti kitus, jei tamsta pati esi šluba, kuprota ir visą tavo oda rauplėta ir raukšlėta?
Gydytojau, pagydyk pats save.

VILKAS AVIES KAILY.

Vilkui buvo labai sunku pasigauti avį, nes piemenys ir šunes budriai darbo bando. Vieną dieną tam vilkui pasisekė surasti nuluptą avies kailį. Suradęs tai, jis užsidėjo sau ant nugaros ir nuėjo į avių burį.

Eriukas, kurio motinos kailį turėjo užsidėjęs vilkas, apsigavo: priėjo prie vilko arčiau ir ėjo su juo drauge. Vilkas, nusivedęs eriuką toliau nuo burio, jį papiovė ir suėdė. Tokiu budu vilkas per tulą laiką apgaudinėjo avis ir pasigamindavo sau maisto, nes:

Išvaizda gana dažnai sivilioja.

J U O K A S

— Vaikel, ko tu verki? — klausė moteris verkiantį vaiką.
— Kad tėvas pavadinu motiną kalakute.
— Na, tai kas čia blogo?
— O motina pavadinu tėvą asilu.
— Juk ir tame nieko blogo nėra.
— Taip? Tai kas gi pagaliau aš esu?..

PRIEŽODŽIAI

Dveigys treigį moko.
Dylinka netruksta.
Dumplės yra naudingas daiktas į kamina pūstį, bet prieš vėją pūst jos dar niekad ne-derėjo.

Svetimtaučio Pagarba Lakunams

„OUR TONGUES BUT YOUR GLORY SPEAKS, OUR GRIEF, NONE GREATER FIND“.

By Frank M. Zottoli, LLB.

(Šis eilėraštis yra parašytas mūsų žuvusių lakunų, Dariaus ir Girėno, pagerbimui. Jį parašė italas advokatas Frank M. Zottoli, LLB., kuris yra Massachusetts augščiausio teismo teisėjo, Zottoli, brolis.)

1.
Out of the shadows of New York,
To span the Ocean wide,
Lithuania's arduous Sons of Work,
What shall your fate betide?
With courage that surmounts all life,
For your brave Nation's weal,
You chose to undertake Flight's strife,
In your patriotic zeal.

2.
The tears roll down on our cheeks,
The cheeks of all Mankind,
Our tongues but of your glory speaks,
Our grief, none greater find.
It was a sublime get-away,
On your patriotic call,
You would, and who may that gainsay?
Your courage vied with all.

3.
You spanned the Ocean well enough,
Itself a record feat,
But then, Alas! And this is tough,
Mere means your prowess cheat.
All heroes disaster survive,
Immortal is their soul,
You have it as have all who strive,
To reach some supreme goal.

4.
The All Eternal, over all,
All seeing and all wise,
Saw DARIUS and GIRENAS fall,
Above them Paradise.
He saw them flying with success,
The vaster Ocean Main,
And would upon their courage stress,
By a World's heartfelt pain.

5.
God's Heaven is His love's reward,
To You, intrepid men,
Who for mere life had less regard,
Than glory in Your ken.
Your deeds have won our lasting praise,
Your ardor won our love,
The Prince of Life, knows this repays,
For what You did, or strove.

6.
Your fame is widespread on our Earth,
Your worth we all apprise,
We all apprise your sterling worth,
O'er Lands, Oceans and Skies.
We grieve and we've real cause for grief,
You're HEROES we revere,
Though Your heroic lives were brief,
Their memory is dear.

7.
We mourn Your loss your valiant deeds,
We know were not in vain,
Whatever be our race or creeds,
Our lasting love You gain.
We'll cherish e'er Your memory,
For You have touched our hearts,
Through grief there looms our bravery,
That neared you to your hearths.

8.
The Nation You have honored dears,
Lithuania, need not quail,
While she has sons who know no fears,
Who her defence avail.
We bow our heads and for You pray,
Though prayers You'll not need,
Who for their Country die alway,
The voice of conscience heed.

9.
You've left your kin, who are bereaved,
Whom fate placed in God's care,
Of needs and wants they'll be relieved,
They'll have shelter and fare.
Your patriotism has touched our hearts,
With willing hands we'll give,
All we may spare of purse or marts,
That they may thrive and live.

10.
The love that you have shown for all,
All shall on them bestow,
Until our Angel Gabriel's call,
The heroes heirs all know.
Amid our life's travails and woes,
We'll not forget their plight,
Who gave you life and took it knows,
They'll share of our delight.

11.
We mourn your loss and while we shed,
For you our weeping tears,
Lithuania need no foemen dread,
Her heroes have no fears.
What they had meant to inculcate,
They did and showed their might,
Though we regret dire quirks of fate,
With hearts that are contrite.

12.
LITHUANIA, thou may well be proud,
Of your heroic Sons,
Though grief, their victory may shroud,
Their deeds all prowess stuns.
Fair Sovereign of the Baltic Sea,
The haunt of valiant hosts,
May these e'er guard your liberty,
And guard your lands and Coasts.

Fragmentas

Naktis!... Tylu... Jūs, šokinėjančios versmės, kalbėkit balsiau!...
Mano siela yra šokinėjanti versmė. Tamsu! Mylimosios poemos išbudo, budėja! Mano siela yra mylimosios poema.
Mano siela yra mylimosios poema.
Tas, kas niekad nenurimsta, kas niekad nenurims, budėja viduj manęs. Jis ilgis, trokšta išduot balsą, prakalbėti, sudainuoti...
Meilės troškimas, mylėjimo ilgėsys yra manų. Jis kalba meilės kalba.
Esmi šviesa! O, kad bučiau naktis!...
Bet tai mano vienatinė.. Esu apsiaustas šviesa. O, kad bučiau tamsa, kaip juoda naktis! Kaip tada gerčiau šviesos širdies spindulius!... Tada aš laiminčiau jums, mažos žibančios žvaigždutės ir žėrinčios kirmelaitės augštybėj, — ir jūs palaimintumet mane savo šviesos dovanomis!
Bet aš gyvenu savo paties šviesoje, užpakaly savęs geru liepsneles, kurios apstrieškia iš manęs.
Aš nepažįstu laimės priėmėjo. Ir aš dažnai sapnuodavau ir tebesapnuoju, kad vogimas yra saldus, negu ėmimas.
Tai mano nelaimė, mano skurdas, kad mano ranka niekad neuilista nuo davimo. Tai mano pavydas, kad matau išsiligusias akis ir nušviestas naktis.
O, visų davėjų nelaimingumas! O, mano saulės maldavimas! O, nepasotinamas troškimas! O, ilgėsys! O, badu marinamas nepasotinamas pasitenkinimo vidury!
Jie iš manęs išplėšia daiktus. Bet ar aš paleičiu jų sielą?
Ten, randas bedugnę tarp davimo ir ėmi-

mo; ir mažiausioji bedugnė yra sunkiausia iškelti į viršų.
Alkis didėja iš mano grožio: aš pagimdysiu skausmą tiems, kuriuos apteiksiu šviesa. Aš atsiimsiu su džiaugsmu tuos, kuriuos apdovanojau savo dovanomis.
Ir šitai pasielgdamas, aš alkstu, esu supykęs. Aš atitraukiu savo ranką kada kitas ištėsia savąją; vilkinuos lyg vandenkritis, kurs vilkinas smarkaudamas, — ir šitai darydamas, aš alkstu piktnamio.
Šis kerštas gimė iš mano pilnybės. Šis pasalumas plaukia iš mano vienatybės. Mano davimo laimė miršta nuo davimo. Mano jėga nusilpsta nuo savo pilnybės.
Tas, kurs visad duoda yra pavojus. Jam lemta prarasti savo gėdos jausmą. Tas, kurs visad aukoja, gauna sunkesnių aukų padidimius. Jo ranka ir širdis apsunksta nuo aukavimo.
Mano akis nebeplaukia iš prašytojų gėdos. Mano ranka per daug apsunko pajauti pilnų rankų drebėjį.
Baltesnės už sniegą, ašaros bėra iš mano akių ir širdies!
O, visų davėjų vienatybė! O, visų švietėjų tyla! Mano saulės sukasi aplink tuščią erdvę: vi sam kam kas tamsus — jos kalba savo šviesybe. Man jos tyli.
O, tai šviesos piktumas tam, kuriam jos šviečia!
Begailėstinga saulė vaikščioja savo keliais. Nepatogus tas, kas šviečia jos širdies širdy; tas, kas yra susaldytas sauliu. Šitai vaikščioja kiekviena saulė.
(Užbaiga ant 7 pusl.)

S. L. A. REIKALAI

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

KENOSHA, WIS.
Dailės Ratelis Rengia Pikniką.

Jau senai bent kas „Tėvynė“ buvo rašyta apie Dailės Ratelį. Todel kaip kam gal atrodyti, kad Dailės Ratelis nusutojo veikęs. Visai ne. D. R. kaip dirbo savo užsibrėžta gražų darbą, taip ir dirba. Pereitą sezoną D. R. užbaigė gegužės 23 d., pastatydamas gražią ope retę „Klaipėdos Julė“. Ateinančių rudenį D. R. sukanka 10 metų nuo jo susiorganizavimo ir jau dabar pradėjo rengtis, kad tinkamai atžymėti 10 metų gražaus darbo sukaktuves. Bet apie tai vėliau parašysiu.

Dabar D. R. rengia pikniką bendrai su raciniais rugpjūčio 13 d., Riverview Resorte, Four Mile Road at Root River, pusė mylios į vakarus nuo highway 42 (S. Mockaus parke). Bus įvairūs programos. Galia užtikrinti atsilankiusius svečius, jog busite pilnai užganėdinti. Kviečiu visus apylinkės lietuvius dalyvauti šiame Dailės Ratelio vasariniame parengime. J. Kasputis.

CHICAGO, ILL.

SLA. 36 Kuopos Išvažiavimas.

Gerbiameji SLA. 36 kp. nariai! Jūs vis reikalavote, kad mūsų kuopa suengtų bent kokį išvažiavimą. Todel kuopa rengia šaunų ir didelį išvažiavimą, kuris įvyks rugpjūčio 6 d., p. Raibužio uky, gražiausioje vietoje Chicagos apylinkėje. Ten yra gražūs miškas, daug didelių aržuolų. Šioje vietoje įdomu visiems buti dar ir tadel, kad rudenį ten auga daug grybų, tai dabar gera su ja susipažinti, kad laikui atėjus žinotumėt, kur važiuoti grybauti. Kviečiam visus atvažiuoti ir atsivežti savo draugus bei pažįstamus. Visi turėsime smagaus laiko. Bus visokių valgių, gėrimų ir visokių įdomybių.

Važiuoti reikia Archer Ave. iki Willow Springs Road. Čia pasukti po dešinei ir daboti SLA. 36 kuopos iškasbas. Sekant iškasbas — bus lengva surasti išvažiavimo vietą.

Rengimo Komisija.

GRAND RAPIDS, MICH. SLA. 60 Kp. Narių Žiniai.

Gerbiameji, kaip paprastai mūsų kuopos susirinkimai įvyksta pirną nedėdienį kiekvieno mėnesio, taip ir ateinantis susirinkimas įvyks 6 dieną rugpjūčio, Lietuvos Sunų ir Dukterų D-jos Svetainėje. Šitas susirinkimas prasidės pusę valandos anksčiau, negu pirmesni susirinkimai delto, kad šitas susirinkimas bus kaip nepaprastas susirinkimas. Kaip visiems nariams žinoma — mūsų kuopa pasidalino į dvi ir didžiulį ma valdybos narių eina su naujai suorganizuota kuopa. Pirmininkas jau rezignavo pereinam susirinkime. Todel viršminėtame susirinkime turėsime rinkti naują pirmininką ir kitus valdybos narius į vietą pasitraukiančių iš mūsų kuopos. Todel darbo šitime susirinkime bus kiek kitokia, negu kituose. Delto mes kviečiame visus narius — kaip tuos, kurie pasitraukia iš mūsų kuopos, taip ir tuos, kurie pasilieka mūsų kuopoje šitime susirinkime dalyvauti ir pagelbėti mums sutvarkyti kuopos reikalus.

Šitime susirinkime bus išknugy peršaukta visų narių vardai ir kurie norės išeiti —

jų lakštai iš finansų knygos bus perduodami naujos kuopos valdybai, o katrie rugpjūčio 6 d. susirinkime nedalyvaus — tie turės gauti persikėlimo lakštus. Žodžiu, viršminėtas susirinkimas bus persiorganizuavimo susirinkimas. Šitą patvarkymą padarė specialė komisija pagal pereinamo kuopos susirinkimo nutarimo.

Mokesčiai taipgi nebus imami kol kuopa neturės savo valdybą išrinkus. Nariai galės savo duokles užsimokėti tik kokią valandą vėliau tame pačiame susirinkime.

Todel mes prašom narius atkreipti atydą į šitą mūsų prašymą ir kiek galima skaitlingiau dalyvauti susirinkime. Prašom dalyvauti abi puses, nes tik tokiu budu mes priešimsime prie tvarkos.

S. Naudžius,
SLA. 60 kp. organiz.

PATERSON, N. J.

Iš SLA. 101 Kp. Darbuotės.

SLA. 101 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko paprastoje svetainėje, 62 Lafayette St. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirm. P. Jarulavičius. Užrašų rašt., p. J. Treinis, perskaitė praėjo susirinkimo protokolą, kuris priimtas kaip skaitytas.

Ligonų ir kitų komisijų raportai priimti. Komisijos savo užduotis atlikusios gerai. Organizatorius, p. J. Dutkus, atsisakė, ar jis gali pasiūsti mokesčius naujai įsirašiusių narių, kurie negalėjo pribūti į susirinkimą iš prieštasties darbo. Visi ant to sutiko.

Pas J. Dutkus laike SLA. Ekskursinio Konkursu prirašė penkis naujus narius. Tai didelės ir sunkus darbas atlikti šiame nedarbo laike. Valio mūsų Jonui! Linkime jam dar daugiau energijos, kad ateity dar geriau galėtų dirbuotis.

Nutarta rengti išvažiavimą rugpjūčio 6 dieną, Višniausko uky, Squaw Brook, N. Haledon, N. J. Nutarta paimti busą, kuris išvažiuos 1:30 valandą nuo 62 Lafayette St.

Kuopa tikisi, kad šitas išvažiavimas bus pasekmingas, nes kaip šeimynininkai, taip ir darbininkai skubiai apsiėmė dirbti, net nereikėjus perstatinėti po kelis kartus. Beje, SLA. 101 kuopa turi darbštaus jaunimo. Tas mūsų jaunimas apsiėmė šitą išvažiavimą pajvairinti.

Artinantis prie aštuonių valandų dienoje ir penkių dienų darbo savaitės — šilkinės pradėjo streikuoti. Dabar Patersono daug audėjų randasi streiko lauke. Streikuojama už didesnes algas. Darbdaviai „vainerkoms“ pakėlė nuo \$4.00 iki \$5.00 savaitėje, bet audėjams nenori kelti. M. K. Šilki kompanijos audėjams nieko neduoda, tik 8 valandas dienoje. Todel audėjai streikuoja.

SLA. 101 Kp. Koresp.

WEST PULLMAN, ILL.

Iš SLA. 55 Kuopos Pusmetinio Susirinkimo.

Liepos 9 d. įvyko SLA. 55 kuopos pusmetinis susirinkimas, sušauktas vien pranešimais per laikraščius. Narių atsilankė vidutiniškai.

Iš finansų sekretoriaus raporto paaiškėjo, kad betvarkė su finansais bus galima išlyginti. Serga Petravicia. Jį šuo apdraskė. Stalioniui pašelpa atmokėta. Komisija gavo svetainę susirinkimams pas Jos. Zalatorijų, bet ta pati komisija praradė, kad ir senoji vieta

susirinkimams der neatsakyta. Šimkevičius kalbėjęs su parkių gaspadorium ir pastarasis tvirtino jam, kad kuopa gali laikyti susirinkimus West Pullman Park svetainėje kaip ir laikus per penkerius metus. Įvykęs nesuspėjimas: kada metai pa sibaigė, tai kuopa neatnaujino vietos del kitų metų susirinkimų. Gaspadorius manė, kad kuopa nebelaikys susirinkimų jo prižiurimoj svetainėje. Tai gi jis pasakė savo pagelbininkui, kad tą dieną niekas nebelaikys susirinkimo. Kuomet mes susirinkome — mums pareiškė gaspadoriaus pagelbininkas, kad jam pasakyta, jog tą dieną niekas nelaikys susirinkimų ir aš negaliu duoti be gaspadoriaus paliepimo; jeigu norit laikyti susirinkimus ir toliau, tai duokite užsakymą.

Birželio mėnesį mums nebuvo kito išėjimo kaip surasti svetainę. Suradome Zalatoriaus. Ten ir nutarėme laikyti susirinkimus, bet, kuomet komisija paaiškino, kad ir West Pullmano park svetainė neatsakyta, tai po apkalbėjimo nutarėme grįžti į senąją — į West Pullman Park svetainę.

Buvo kalbų, kad mus politikieriai išvijo iš minimos svetainės. Bet turui pasakyti, kad jokie politikieriai mus neišvijo — mes patys kalti, kad neapsižiurėjome, ar tikrai tas žmogus paėmė svetainę del šių metų susirinkimų.

Ateinantis susirinkimas bus laikomas West Pullman Park svetainėje.

Korespondentas.

SHENANDOAH, PA.
Svarbus Pranešimas SLA. 23 Kuopos Nariams.

Gerbiameji nariai-rės! Jau buvau pranešęs jums 25 No. „Tėvynės“, kad sulig Centro pranešimo, labai daug mūsų kuopos narių yra suspenduoti. Atsibuvusiame, 2 liepos kuopos susirinkime, buvo perskaityta tasai Centro prisiųstas narių stovio sąrašas ir potam likosi išrinkta Specialė Komisija delei patikrinimo narių mokesčių knygelė su Centro prisiųstų narių stovio sąrašu. Komisija savo darbą pradėjo ir dirba jį toliau. Bet visa bėda yra su tuo, kad mūsų žmonės, nariai, labai yra nerangūs.

Kaip jau augščiau sakiau, kad buvo įvairūs apie tai pranešta: „Tėvynėje“, kuopos susirinkime ir du kartus vietiniame anglų dienraštyje, kad paskirtose vietoje ir nurodytu laiku suneštų savo mokesčių knygeles. Bet pasekmės buvo tokios, kad vos 123 nariai atnešė savo mokesčių knygeles, kurias komisija ir patikrino. Bet gi toli gražu dar nevisi sunešė, nes mūsų kuopa susideda iš apie 300 narių. Tai kur dar 170 suviršum narių? O reikia pasakyti, kad mūsų kuopos iš apie 300 narių tik 23 yra užsimokėję, o visi kiti suspenduoti ir nekuriu jau išbraukti iš SLA. Nariai mano, kad jeigu jo knygelė rodo, kad jis-jį yra užsimokėjęs, tai ir nėra reikala nešti savo mokesčių knygelę Specialiai Kom. delei patikrinimo. Bet taip manydami jie apsigaua.

Komisija patikrindama suneštas narių mokesčių knygeles, surado ne vieną narių, kurio mokesčių knygelė rodo, kad jis yra užsimokėjęs už visą mėną — ligi sausio mėn. 1934 m., bet Centre yra skolingas už 5 — ar 7 mėnesius. Todel dar kartą pranešame reikalaujame, kad tie visi nariai-rės, kurie dar nėra pridavę savo mokesčių knygelė Specialiai Komisijai, kad visi pribūtų ir atsineštų savo mokesčių knygeles

sekančiame kuopos susirinkime, kuris įvyks rugpjūčio 6 d., Eagen's Saleje, 2 val. po pietų. Jeigu neskubėsite šio prašymo išpildyti, tai kaip busite išbraukti iš SLA., tai nekaltinkite kuopos valdybą, Centrą ar Specialę Komisiją, bet patys save delei savo nerangumo ir nesirupinimo savo reikalais.

J. K. Urbonas,
SLA. 23 kuopos sekr.
ir Specialė Komisija:

J. Plitnikas,
J. Subačius,
D. Vaišnora.

MT. GREENWOOD, ILL.

SLA. 178 Kp. Rengia Išvažiavimą į Vasarinį Lietuvių Rojų.

SLA. 178 kuopa rengia didelį ir labai puikų išvažiavimą, kuris įvyks rudenio ir bus žinomas kaip „rudeniinis keruošius“. Bus išlaimėjimų, gardaus alučio, skanių užkandžių ir visokių kitokių pasmaguriamų. Todel visi nariai kviečiami, kad visi kaip vienas stotų veikimam ir kad į šį išvažiavimą sukviestus kodaugiausia vietinių ir apylinkės lietuvių. Padirbėkime taip, kaip dirbome praėity. Parodykime vieningas jėgas ir mūsų tikslas bus atsiektas — išvažiavime turėsime tiek lietuvių, kiek dar niekad neturėjome. Juk žinome — kur vienybė, ten ir galybė. Kada šis didelis ir labai reikšmingas išvažiavimas įvyks — bus praešta vėliau. Bet jau dabar primenu visiems nariams, kad jie žinotų, jog prie šio didelio „jomarko“ rengiamės ir kad visi tą parengimą garsintų ir kvieštų visus jamė dalyvauti.

Kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 6 d., 1 val. popiet, paprastoje vietoje. Visi nariai malonėkite dalyvauti. Taipgi atsiveskite naujų narių prie kuopos prirašyti.

B. Valantiejus,
SLA. 178 kp. pirmininkas.

SPRINGFIELD, ILL.

Iš SLA. 158 Kp. Susirinkimo.

SLA. 158 kp. susirinkimas įvyko liepos 2 d. Pirmininkui nepribuvus — susirinkimą atidarė ir vedė vice-pirmininkas. Po viršininkų vardošaukio, pasirodė visi susirinkime randasi, išskyrus pirmininką.

Protokolas perskaitytas ir priimtas. Finansų komisija raportavo už 6 mėnesius. Raportas, su maža pastaba, priimtas. Nekuriems ligonių lankytojams į susirinkimą neatsilankius ir raporto neišdavus — nubautsi. Pakelta klausimas kaslink p. J. Jurkonio sirgimo ir specialės komisijos raporto. Reikalas palikta ant toliau.

Prie pabaigos, kviečiu visus mūsų kuopos ir kitus vietinius SLA. narius atsilankyti į mūsų kuopos pikniką. Nors kartą ir linksmoj vietoj visi galėsime smagiai laiką praleisti ir įvairiais reikalais pasikalbėti.

Prašau visų narių įsitęmyti, kad kuopos susirinkimai laikomi naujoje vietoje — 213½ So. 4-th St., paėjus vieną bloką už Monroy St.

K. J. Čivinskas.

ATITAISOMA KLAIDA.

SLA. Iždo Globėjo p. S. Mockaus raporte, tilpusiame „Tėvynės“ 28 num., įvyko trys nemalonus korekturos klaidos. Galutinėje SLA. turto sutraukėje pirmose trijose skailinėse pridėta po vieną nolį (0) perdaug. Tikrenybėje tos trys skaitlinės turėjo būti sekamos:

SLA. Namas --- \$50,000.00
Real Estate --- 43,000.00
Mortgages (paskolos) --- 435,000.00

Atitaisydami šią korekturos klaidą kartu atsiprašome gerb. SLA. Iždo Globėjo p. S. Mockaus, jei paskelbiant jo raportą su šiomis klaidomis padarytas p. Mockui koks nors nesmagumas. Klaidos yra tokio pobūdžio, kad kiekvienas gali matyti, jog tai yra paprastos korekturos klaidos.

„Tėvynės“ Redakcija.

NEKROLOGIJA

GRAND RAPIDS, MICH.

A. a. Antanas Marčiulaitis. SLA. 42 Kuopos Narys.

Liepos 21 d. numirė SLA. 42 kuopos narys, a. a. Antanas Marčiulaitis. Velionis gimė birželio 12 d., 1881 m., Milaiškampio kaime, Mikailiško valsčiumi, Mariampolės apskrityje. Ameriką atvyko 1901 m. Apšivedė 1910 m. į Grand Rapids Mich. atvyko 1917 m.

Velionis dideliame nuliudime paliko moterį, vieną sunų ir dvi dukteris; dvi seseris Lietuvoj, tris Amerikoje ir du brolius Amerikoje. Velionis buvo linksmo, draugiško budo, su visais gerai sugyveno, veiklus kuopos narys. Šeimą gražiai auklėjo lietuviškoj dvasioj.

Liepos 24 d., su bažnytinėmis apeigomis palaidotas lietuvių, šv. Petro ir Povilo parapijos kapinėse. Palaidojimu rūpinosi SLA. 42 kuopa.

Marčiulaičiui šeimai ir giminei išreiškiam giliausią užuojautą.

Lai tau buma lengva ilsėtis Amerikos žemelėje!

P. Greičaitis.

SEBASTOPOL, PA. I

A. a. Petras Kairiukštis, SLA. 203 Kuopos Narys.

Šių metų, birželio 29 dieną, po trumpo sirguliuavimo, su šiuo pasauliu persiskyrė ne tik šioje apylinkėje, bet ir visoje Amerikoje plačiai žinomas, visų gerbiamas, tikrai patriotingas lietuvis Petras Kairiukštis. Velionis paėjo iš Lietuvos, Suvalkijos, Pakuonio parapijos, Pajėsių kaimo. Į šią šalį atvyko 1904 metais ir apsigosto mieste Bridgeport, Conn. Laikui bėgant, prisirašė prie SLA. 51 kuopos, Jaujų Vyrų Draugystės ir Draugystės Apyšvietos. Begyvendamas ir taupydamas savo sunkiai uždirbtus centus, sumanė padaryti permainingą savo gyvenime ir 1925 m. atvyko į Pittstoną, susieškojo sau drauge vedė, ir persikėlė į 203 kuopą, Sebastopol, Pa. Begyvenant ir laikui bėgant — užsidėjo krautu vė valgomų daiktų ir manė sau lengvesnį gyvenimą padaryti. Bet čia melaimė — užstojas bedarbė, pasirodė sunku pragyvenimas padaryti. Apleidęs šeimyną, išvažiavo į Hoboken, N. J. Ten suradęs darbą darbovosi ir savo šeimynėlę užlaikė. Birželio mėnesį parvažiavo namo pasimatyt su savaisiais ir kelias dienas paviesėjęs, grįžo prie savo darbo. Į trumpą laiką šeimyną gauna žinia, kad jisai rimtai susirgęs. Materiali nuvažiavus, pultasi prie gydytojų, bet nieko nebuvo galima padaryti. Nuvežtas į ligoninę birželio 29 d., 1933 m., persiskyrė su šiuo pasauliu, vos 8 dienas išsirgęs.

Velionis kunas buvo parvežtas ir pašarvotas jo namuose. Gimines karstą apkrėvė karnais gėliu. Pagrabė lankėsi didelės minios žmonių, visokių luomų, tautų ir amžiaus, nes velionį visi pažinojo ir mylėjo.

Liepos 3 d., velionis palaidotas su bažnytinėmis apeigomis, lietuvių šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuvis buvo vienos iš didžiausių, kokias aš esu matęs Pittstone. Suteikti jo kunui paskutinį patarnavimą ir pagerbti jo skaisčią atmintį, susirinko ne tik didelės minios vietinių gyventojų, bet buvo privažiavusių iš visų šios apy-

linkės miestų ir tolimų miestelių.

Velionis Petras Kairiukštis nuliudime paliko savo mylimą moterį Marijoną, posunius Simoną, Leo ir podukres Elena, Lillian ir Oną šeimynoje gyvenančius, posunį Joną — Plymouth, Pa. ir Praną — New York; podukres Oną Petravičienę ir Jogniešką Bračiulis — Detroit, Mich.; Margaret — Hazleton, Pa., brolius Kąžį — Newark, N. J. ir Andrių — Brooklyn, N. Y.; seserį Marijoną Baranaukienę — Ozone Park, Long Island, N. Y. ir daug kitų giminių. Nors mums jo labai gaila ir jo skaisčią atmintį ilgai minėsime, bet turim nusiraminti ir palinkėti, kad jam būtų ramu ilsėtis Amerikos šaltoje žemelėje. Gi mes, kurie dar tulam laikui pasilikom ant šios žemelės kamuolio gyventi ir galėtume iš velionio Petro pasimokinti, kad visuomet apsimoka būti geru ir teisingu, nes čia mūsų gyvenimas nėra amžinas — gal ne po ilgo ir mes patys toje pačioje šaltoje žemėje gulsim, kur atgulė mūsų gerbiamas ir mylimas draugas Petras.

SLA. 203 kuopa, turiu pažymėt, kad užpirkto želamišias vietoje vainiko, nes to velionis norėjo.

SLA. 203 kuopa reiškia poniai Marijonai Kairiukštienei, šeimynai ir visiems giminiams didžiausios užuojautos, o ponai Kairiukštienė labai dėkoja visiems tiems, kurie dalyvavo jos mylimo vyro Petro laidotu vėse.

J. Galinskas.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRICIŲ PARENGIMAI

CHICAGO, ILL., SLA. 36 kp. išvažiavimas įvyks rugpjūčio 6 d., Antano Raibužio uky, už Willow Springs, Ill. Bus puikus programos ir visokių užkandžių; tokių valgių, kokių mieste negalima gauti. Visi kviečiami atsilankyti. Važiuoti reikia Archer Ave. iki Willow Springs, paskui pasukti po dešinei; po to važiuoti iki 83-rd St. ir pasukti po kairė. Dabokite SLA. 36 kp. iškasbas, tai lengvai išvažiavimo vietą surasite.

PATERSON, N. J., SLA. 101 kp. išvažiavimas įvyks rugpjūčio 6 d. Busu važiuosime į Višniausko uky, Squaw Brook, N. Haledon, N. J. Busas išeis 1:30 val. popiet nuo 62 Lafayette St. Išvažiavimas bus smagus, su visokiais pajvairinimais. Kviečiame visus dalyvauti. Visi busite patenkinti.

AKRON, OHIO. — SLA. 198 kuopa rengia šaunų pikniką, kuris įvyks sekmadienį, rugpjūčio 6 d., prie ežero White Pond. Iš Akrono reikia važiuoti Copley Road. Kviečiami visi Akrono ir apylinkės lietuvių dalyvauti, nes visi galėsite linksmai laiką praleisti.

AMSTERDAM, N. Y. — SLA. trys kuopos: 272 kp. ir 373 jaunuolių kuopa iš Amsterdam ir 205 kuopa iš Schenectady, N. Y., rengia bendrą didelį pikniką sekmadienį, rugpjūčio 13 d., S. K. Parapijos Darže. Geras orkestras griež lietuviškus ir amerikoniškus šokius, bus saldžių gėrimų ir skanių užkandžių. Įžanga visiems veltui. Prašomi visi vietiniai ir apylinkės lietuvių atsilankyti. — Rengėjai.

WORCESTER, MASS., SLA. 57 kp. metinis piknikas įvyks rugpjūčio 13 d., Maironio Parke, prie Quansigmond ežero, kur galima gerai išsimaudyti. Worcesterio ir apylinkės lietuvių kviečiami į šį parengimą skaitlingai atsilankyti! Galėsite smagiai pasimaudyti u linksmai pasišokti. Bus puikus orkestras, kuris gros visokius šokius. Bus skanių gėrimų ir gardžių užkandžių.

AKRON, OHIO, SLA. 354 kp. piknikas įvyks 13 d. rugsėjo, visiems žinomoje Miliono Farmoje. Pradžią 1 val. popiet. Seni ir jauni kviečiami atsilankyti. Bus geri muzikantai, kurie griež visokius šokius.

SLA. PILDOMOSIOS TARBOS IR PASTOVIUJU KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba:

- S. Gegužis, Prez., Mahanoy City, Pa.
- A. Mikalauskas, Vice Prez., 2309 E. 21-st St., Brooklyn, N. Y.
- M. J. Vinikas, Sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
- K. P. Gugis, Iždinin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
- Dr. J. S. Staneslow, Dr.-Kv., 95 N. Main St., Waterbury, Conn.
- J. Januškevičius, Jr., Iž. Gl., 219 S. Highland St., W. Hartford, Conn.
- S. Mockus, Iž. Gl., 327 E. Street, So. Boston, Mass.

Kontrolės Komisija:

- J. J. Bachunas, Sodus, Mich.
- X. Strumskis, 115 So. 1-st Street, Brooklyn, N. Y.
- M. A. Raginskas, 291 Phillips Ave. (Lynwood), Wilkes Barre, Pa.

Istatų Komisija:

- P. W. Birštonas, Oak Street, Shenandoah, Pa.
- F. J. Bagočius, 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- J. B. Borden, 105 West Monroe St., Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

- Dr. M. J. Vinikas, 3705 — 68-th St., Woodside, L. I., N. Y.
- Dr. J. T. Baltrušaitienė, 205 Seneca St., Pittsburgh, Pa.
- Dr. K. Drangelis, 203 W. 63-rd St., Chicago, Ill.

Sveikatos Komisija:

- Dr. A. Montvidas, 2400 Madison St., Chicago, Ill.
- Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.
- Dr. E. K. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

- Adv. N. Lstenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.
- J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- J. Bučinskas, 75 Greenwood Ave., Binghamton, N. Y.

Finansų Komisija:

- A. A. Ollis, 100 N. La Salle St., Chicago, Ill.
- J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.
- J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

- P. Jurgelutė, 9511 Herrick Ave., Forest Hills, N. Y.
- E. Grigutė, 907 E. 130-th St., Cleveland, Ohio.

Jaunuolių Komisija:

- E. Mikuziūtė, 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill.
- J. Antanavičius, 16 Evans St., Brooklyn, N. Y.
- J. Mitrakaitė, 96 Vernon St., Worcester, Mass.

Bostoną Aplankius

(ATOSTOGAUJANT BOSTONE IR APYLINKĖJE)

Kuomet vieni važiuoja atostogauti į Lietuvą ir visuomet mat me laikraščiuose jų aprašomus įspūdžius iš Lietuvos, todėl šį kartą noriu nors trumpais ruožais parašyti įspūdžius iš Bostono ir apylinkės. Chicago skaitosi antra Lietuva, tad Bostoną galima skaityti trečia Lietuva. Čia yra nemaža lietuvių biznierių įvairiose šakose, yra nemaža profesionalų, turi gražią lietuvių salę, gyvuoja laikraščiai, yra muzikų ir tt.

Atvykome į Bostoną liepos 4 d. 8-tą val. ryte. Čia mus sutiko Tumavičiaus automobilis S. Mockus, Tumavičiaus sunas Alfredas ir Irena Yurėnaitė (Tumavičienės dukterė) ir mus tris nusivežė pas save. Čia papietavę, su p-le Irena ir jos sesute Gertruda apie 1 val. po pietų išvažiavome į Sandaros 1-mo apskrčio pikniką, Voses Pavilone, Maynard, Mass. Diena buvo apsiniaukus ir rodos bile minutę pradės lietus pilti. Bet oras mūsų žmones nesulaukė ir į pikniką suvažiavo virš tukstančio publikos. Į šią vietą transportacija bloga, tik automobiliais galima privažiuoti.

Čia Vitaitis sutiko daug senųjų pažįstamų (nes jis seniaus yra Bostone daug veikis) ir kur tik nepasikuko, ten vis matėsi burlai sandariečiai, SLA. veikėjai, kurių kalbos daugiausiai sukosi apie SLA. Džiūna džiaugėsi dabartinėmis Centre permainomis, reikšdami pasitenkinimo ir, anot bostoniečių, tas buvo senai reikalanga!

Programas prasidėjo 4:30 val. po pietų. Vedėju programo buvo apskrčio pirm. p. Vidunas. Kalbėjo S. E. Vitaitis, „Tėvynės“ redaktorius ir J. Paulauskas, „Rimbo“ leidėjas. Dainavo Zosė Vitaitienė, akompanuojant jos dukrelei Genovaitei. Po programo tęsėsi šokiai prie šaunuso orkestro muzikos, vadovaujant p. Dirveliu. Piknikas buvo linksmas ir visi atsilankę pilnai patenkinti. Piktiko gaspadorium buvo žymus biznierių-veikėjas p. B. Tumavičius. Publika skirstėsi menorum.

Liepos 5 diena — buvo pasikirta viešėti visą dieną pas Mockus — SLA. Ido Goblejo šeimoje. Čia buvo proga arčiau susipažinti su visa šeima, taip gi su p. J. Kasmausku.

Liepos 6 diena. Popietę padarėme vizitą p. Tumavičiaus Warehousej. Neklysiu pasakius, kad ar tik nebus vienintelis lietuvis biznierių šiame biznyje — „storage ir warehouse“. Šis biznis yra komplikotas ir jo apyvarta siekia dideles sumas pinigų. Po to, nuvykome į „Kelevio“ įstaigą, apžiūrėjome spaustuve „Kelevio“ redaktoriui p-nui Michelsonui mums vadovaujant. Su juo valandėlę pasikalbėjė, užėjome pas adv. Bagočiųį ofisą. Adv. Bagočiaus ofisas įtaisytas gražiai, man į akis puolė jo knygynas. Pasikalbėjė įvairiais reikalais porą valandų, šėjome toliau. Užėjome į adv. Šalno ofisą. Abudu šalnai — vyras ir žmona — advokatai; ofisai viename bute, bet atskiruose kambariuose. Labai maloniai su ponais šalnais pasikalbėta. Išėinant iš šalnų sutikome adv. Kalinauską, besikalbant su montolietiu Jurgeliumu ir Tumavičium. Užsukome į „Darbininko“ įstaigą. Čia jo redaktorių Kneizis supažindino su kitais įstaigos darbininkais ir svečiais, aprodė visą spaustuve. Iš čia, skersai gatvės, aplankėme Bostono Instrumentų dirbtuvę, kurios vedėjais yra Kasmauskas ir Mockus.

Depresijos prislėgti, dirbtuvė maži kruta. Ypatingai p. Kasmauskas į šią įstaigą daug įdejo protinių pastangų ir savus išradimus įvairių rušių daktariškiems instrumentams pagerinti.

Tos pat dienos vakare Sandaros Kliube, surengtas draugiško pobūdžio vakarėlis, į kurį atsilankė apie 40 asmenų. Čia prie užkandžių pasakyta eilė kalbų — kalbėjo: J. Lekys, J. Dragašius, J. Kasmauskas, B. Tumavičius, Vitaitienė, Paulauskas, Mockus ir S. E. Vitaitis. Vakaro vedėju buvo J. Palaima. Dainavo J. Bulskis, akompanuojant P. Aitučiu. Kad galėčiau kiekvieno kalbėtojo žodžius nors trumpai apibūdinti, butų galima daug nau dingu minčių paskleisti, bet dėl stokos vietos laikraštį, reikia pasitenkinti vien faktus paminint. Bet negaliu praleisti nepaminėjus, kad Miko Petrauskas ir Vitaičio anų laikų bendras darbas meno srity, nemaža burj gerų „Gabijs“ choro narių surišo amžiną bendro gyvenimo ryšiu, kurie šian dien turi gražias šeimynas, auklėdami jas lietuvių dvasioje. Mikui Petrauskui pralaužus storusius ledus Amerikos lietuvių išeivijoj meno srity, jam, matoma, rūpėjo ne tik skleisti lietuvių dainą po visą Ameriką, bet jam rūpėjo, kad butų ir lietuvių šeimos auklėjamos lietuvių dvasioj ir to jam pasiekti pavyko. Po vakarienės ir kalbų šokome iki vėlumos.

Liepos 7 d. Vienuoliktą valandą ryte suskamba durų varpelis ir Dragašius su šeima pakviečia mus važiuoti jo automobiliu į Nantasket Beach. Pakely sustojome prie Stasiulių namų, kurių visa šeima savu automobiliu kartu važiuo- me į pajūrį maudytis. Čia visą dieną išbuvo. Reikia pasakyti, kad Nantasket pajury vanduo daug šaltėnis už mūsų Rockaway pajurio vandenį.

Apie 9 val. vakare sugrįžome pas Stasiulius į namus, kur vėliau atvyko ir Sangailų šeima. Čia žemaitiškai širdingai praleidome vakarą iki vėlumos, kalbėdamiesi SLA., Sandaros ir kitais visuomeniniais reikalais.

Liepos 8 d. Kaip šėštadienio vakare, suruošta vakarienė Sangailų namuose. Be pirmesnių pažinčių, susipažinome su Brainiais. Čia Mockus su žmona, Stasiulis su žmona ir sunais, Tumavičius, Dragašius su žmona ir sunum, Brainis su žmona ir mes trys. Kadangi Sangailai abudu žemaitai, tad mus žemaitiškai ir vaišino. Ponia Sangailienė yra Bostone labai žinoma, kaip geriausia pyrago kepėja. Po vakarienės visi pasirašė pasiuontėme poniai Tumavičienė laišką į Lietuvą, taipgi atvirutę Dr. Vinikui. Išsiskirstėme linksmi gana vėlokai.

Liepos 9 d. — sekmadienis. Buvo bostoniečių susitarta važiuoti į Humarock Beach. Die-na nepalanki — grumoja lietus, vienok važiuojame į pasikirtą destinaciją. Humarock Beach yra virš 30 mylių už Bostono, baigiant kelionę ir lie tus pradėjo pilti. Vienok suvažiavo 15 automobilių, pilni žmonių, sudarant arti šimtą ypatų, valgių ir gėrimų prigabenta... Kadangi lietus neliovė, tad sutarė visi grįžti atgal į Sandaros klubą. Sugrįžo visos mašinos, atėjo ir pašalinii, taip kad Sandaros klube vietos stoka- vo. Papietavus, oras pradėjo blaivėti; visi susitarėm važiuo-

ti į Blue Hill Parką. Čia atvykęs, Gricius ir Klimai vynu pavaišino, o Brainienė užkandžiais. Padainavę, pasišneku- čiavę temstant vėl grįžtame į Sandaros klubą kur šokome iki vėlumos. Manau, kad nekurię ilgai minės šią dieną, ypač šokėjai, nes ir man „kornas“ nuo šokimo išaugo ir iki šiol negaliu išgydyti.

Liepos 10 d. P-nai Sangailai nuvežė mus į Montello, Mass., pas Bortkevičius. Čia atvažiavo Jurgelionas su žmona ir pasišnekučiavę apie bėgančius reikalus ir rengiamą SLA. 17 kuopos vakarą, išsiskirstėme palyginamai anksti 11:30 val.

Liepos 11 d. Popietę vėl vizitai. Pirmučiausia aplankėme Šidlausko vaistinę. Čia abudu ponai Šidlauskai mus pavaišino ir draugingai — iš širdies pasikalbėjo Šidlauskas su Vitaičiu apie senesnius laikus. Čia sutikome p. Korziną. Po to užėjome į Klimo geležinių daiktų krautuve. Telefonu teko pasikalbėti su linksmu Klimo žmonele, kurią pirm to turėjau malonumo sutikti ir susipažinti. Klimai begalo nuosirdus žmonės — Klimas net brangią man dovaną suteikė — ačiu jam už tai!

Su Klimu ir Mockum užėjome į Lietuvių Salę. Salė jauki ir švari, visai perdirbta. Teko sužinoti, kad salės perdirbimą dirbo bedarbiai liuosu laiku be atlyginimo. Tai gražus darbas ir tikslas geras. Salės Kliubo vedėjas Pranaitis labai mandagus ir svetingas žmogus. Vėliau aplankėme Dr. Pašakarnį. Užėjome į Ivo Real Estate įstaigą. Paties Ivo nebuvo, bet sunus jo vieton paliktas — geras pėdsakys tėvo. Čia Vitaitis sutiko seną savo pažįstamą J. Tuinilį ir nuosirdžiai su juo pasikalbėjo. Mums ofise bebunant atvažiavo Dragašius ir nuvežė pas Paulauskus — „Rimbo“ leidėją. Čia sutikome liksą Zaleskį. Pabuavę, apžiūrėję „Rimbo“ spaustuve, važiuo- vome pas Dragašius. Čia Dragašiaus malonioji žmona Agotėlė mus nuosirdžiai pavaišino ir šeimyniškai pasikalbėjus parvežė į namus jau vėlokai nakty.

Liepos 12 d. Visą dieną išėjome. Vakarp Irena ir Gertruda Jurėnaitės nuvežė į Norwood, Mass., kur SLA. 355 jaunuolių kuopos beisbolininkai lošė su svetimtaučiais. Musiškų jauktu paveikslą nutraukė „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis. SLA. kuopos jauktas laimėjo 14 prieš 3. Lošimas tęsėsi apie dvi valandis. Iš čia nuvežė pas Pečiulius į E. Wolpole, kur buvo suruošta vakarienė ir sukviesta kaip S. L. A. veikėjai, taip ir Sandaros veikėjai iš Bostono, Montello ir Norwoodo. Kalbėta, juokauta, dainuota ir šokta iki vėlumos. Jurgelionas atvežė apgarsinimo rengiamo SLA. 17 kp. vakaro su prakalbomis ir koncertu.

Liepos 13 d. Popietę padarėme neva pirkinėjimo dieną ir užsirezervavome laive vietas. Vakare nuvykome į Brainių namus. Nors vėlokai nuvykome, bet Brainio ir jo žmonos svetingumą ilgai minėsimė. Čia sutikome Sangailų šeimą ir naujai susipažinome su p. Haimes ir jo žmona (atleiskite, jei pavardė neteisingai parašyta).

Liepos 14 d. Apie 3 valandą po pietų atvažiavo Jurgelionas iš Montello ir nusivežė į savo svetingą koloniją. Važiuojant automobiliu p. Jurgelionas pasakojo daug įdomybių biznio kilimo ir puolimo įvykiais. Ap- nevē, parodė visą miestą ir po gražaus pasivažinėjimo parsivežė į namus. Čia radome mūs

belaukiant jo linksmą ir sve- tlingą žmoną ir tris sunus. Vėliau nuvežė pas pianistę p-lę Žebrauskaitę. Perėję dainas, vėl grįžome atgal į Jurgelionus. Pavakarianiavę ir pasišnekučiavę šėjome į salę, kur buvo surengtos SLA. 17 kuopos prakalbos ir koncertas. Del trum- po prisirengimo ir šilto oro publikos atsilankė apie 100 asmenų. Vakaro vedėju buvo Jurgelionas. Kalbėjo K. Paulauskas ir S. E. Vitaitis. Dainavo vietinė p-lė Miltenutė, iš Bostono Paura ir aš; akompanavo p-lė Žebrauskaitė. Apie programą man pačiai neįjauku rašyti, bet iš atsilankusiųjų teko girdėti, kad programą pilnai patenkinti. Po programo vėl grįžome pas Jurgelionus į namus su dideliu buriu iš Bostono, Norwoodo ir vietinių. Jurgelionai pavaišino svečius arti iki vidurnakčio, važiovo- me adv. Bagočiaus kviestis ir lydimi jo namų link.

Nuvykę į Bagočiaus reziden- ciją, radome ponį Bagočienę dar laukiant. Man pirmu kartu teko su ja susipažinti. Gražiai gyvena. Labai svetingai mus visus Bagočiai vaišino. Čia buvo užbairamas mūsų svečiavi- masis, nes Vitaičio atostogos baigėsi ir antrytojaus šešta- dieny išvažiuojame į namus. Dragašiaus automobiliu parva- žiuoame linksmi į namus.

Liepos 15d. — šeštadienis. Šiandien mums reikia apiešti Bostoną. Oi nesinori nė pamis- lyti, kad su bostoniečiais reig- kės skirtis. Apie 2-ą val. po pietų Dragašius šeima atvažia- vo išleisti mus ir pusė po trijų du pilni automobiliai važiuo- me stoties link. Stotyje randa- me Mockų su sunum, tuoj at- važiavo Sangailų šeima, vėliau ir Mockienė atvyko ir tokiam skaitlingam buriui palydovų, su nejučiomis blakstienas suvilgusia ašara, tariame sudie Mockam, Sangailam, Yugo, Dra- gašiam, Gaideliui, p-lėm Irenai ir Gertrudai Yurėnaitėms ir pilni gražiausių atsiminimų ap- leidžiame draugingąjį Bosto- ną.

Bostoniečių draugingumą ir svetingumą niekad, niekad ne- užmiršime. Man pirmu kartu teko buti Mass. valstijoje ir jos niekad neužmiršu. Gaila, kad vietos stoka ir negaliu smulkmeniškai viską aprašyti. Dėkojame p. Tumavičiui už bu- tą, dukterims Irenai ir Ger- trudai už jų rupestingumą ir žodžiu — visiems tariame nuo širdų ačiu! Nesitikėjome to viso ką patyrėme tarpe drau- ingų bostoniečių — radome juo se lietuvių širdies atvirumą ir tikrą, nuosirdų draugingumą. Turėjome atostogas labai šau- nias. Zosė Vitaitienė.

DARBŲ KODO PROCEDURA.

Prez. Roosevelto gražinimo atgal į darbą sutartis su darbdaviais į galią įeis su 1 d. rugpjūčio, š. m. Tikimasi, kad darbdaviai šias sutartis tuojau pasirašys. Kuomet darbdaviai sutiks sutartį priimti ir ją pasirašys — jiems bus duota su mėlynu ereliu ir NRA raišdėme korta, kurią galės pasi- kabinti savo darbvietėje. Sulig sutarties, darbdaviai gali ne- priimti ir darbą asmenų, kurie neturi 16 d. amžiaus. Visose įstaigose, išskyrus mechani- kus, amatinikus ir dailinikus, bus privaloma dirbti 35 val. savaitėje. Pirmieji gi dirbs 40 val. Keturių dešimtų valandų savaitė veikmėn turi but įves- tata bėgy 6 sav. iki gruodžio 31 d., 1933. Mažiausia (mini- mum) alga 40c. per valandą. Del baltkalnierių — nuo \$12 iki \$15 savaitėje.

Kuopu Susirinkimai

Sweet Valley, Pa. SLA. 291 kp. susirinkimas įvyks 13 d. rugpjūčio, 10 val. ryte, pas Podolskius. Malo- nekite visi nariai ir narės atsilan- kyti ir užsimokėti mėnesines mo- kestis, kad neliktumet suspenduoti, o vėliaus išbraukti iš organizacijos. Ona Pajaujienė — sekr.

Akron, Ohio. SLA. 354 kuopos susirinkimas įvyks 6 d. rugpjūčio, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonekite at- silankyti, nes turėsimė aptarti pik- niko reikalą, kuris įvyks 13 d. rug- pjūčio. J. V. Ramoška — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 35 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 6 d., paprastu laiku, B. Poteliuno svetainėj, 53 Bank St. Visi nariai ir narės malonekite at- silankyti, nes yra daug dalykų ap- svarstymui. Taipgi neužmirškite už- simokėti mėnesines mokesnius, kad neliktumet suspenduoti. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 35 kuopos. J. Andriūsis.

Detroit, Mich. SLA. 21 kp. susi- rinkimas įvyks 6 d. rugpjūčio, 10 val. ryte, po num. 4615 Junction Ave. Visi nariai malonekite pributi ir užsimokėti užvilktas mokeskis. Taipgi turime daug svarbių reikalų ap- svarstymui. Atsiveskite savo draugus, drauges ir pažįstamus pri- rašyti prie SLA. 21 kuopos. Kuopos Valdyba.

New Britain, Conn. SLA. 34 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rug- pjūčio 10 d., 8 val. vakare, Lietuvių svetainėj, 354 Park St. Visi nariai malonekite dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų apkalbėti. Taipgi užsimokėkite užvilktas mokeskis. Kp. Valdyba.

Shenandoah, Pa. SLA. 23 kuopos susirinkimas įvyks 6 d. rugpjūčio, 2 val. po pietų, Eagan's svetainėj. Visi nariai malonekite atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų apa- rimui. Taipgi nepamirškite užsimo- kėti savo mėnesines duokles. Atsi- veskite savo draugus prirašyti prie SLA. 23 kuopos. J. K. Urbanas — sekr.

SIRDIES MUZIKA

Kas nori priminti gražiausiu romantikais ir lietiški ap- dainuotus tėvynės klonius, kas nori prisiminti ar pažinti jau- nystės meilę, neatdidomai išsirašykite Amerikoj pažįsta- mo Lietuvos poeto

Vainio Dainoros SIRDIES MUZIKA gražiausių eilių rinkinį, jau pradėtą spausdinti. Knyga kai- muos tik 50 centų. Dviese su- sidėję sušikt 1 dolerį ir gau- sit 2 knygas.

Adresas: V. Dainoras-Gai- galas, 4 p. p. 6 k., Panevėžys, Lithuania.

Skaitykite Knygą AMERIKA

— arba — Rinkiny su įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujan- tiems lietuviams.

„TĖVYNĖS“ ADMINIST. 307 West 30th Street, New York, N. Y.

Tel. Newtown 9-464 ANT. J. VALANTIEJUS, Laisiuotas Graborius ir Balsamuotojas. Aprauda visose šakose. Notary Public. 54-41 — 72-nd Street, (4 Lexington Ave.) arti Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Reumatizmas Sausgėlė Nesikankykite savęs skaus- mais! Reumatizmo, Sausgėlės, Kauly Gėšimo, arba Mėšlungio — raumenų sukimo, nes skau- dėjamai nat patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND moštis lengvai prašina virš- minėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padė- kavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEI- KATO S“ augalais gydysis, kaina 50 centų. JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

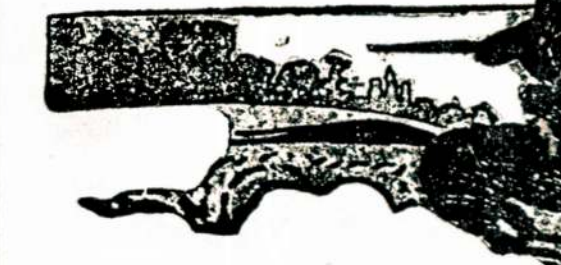
Aliquippa, Pa. SLA. 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 13 d. rugpjūčio, 1 val. po pietų, J. Einikio name. Visi draugai ir draugės prašomi atsilankyti, nes turime daug reikalų aptarimui. Atėdami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 247 kuopos. J. Plečkaitis — sekr.

West Pullman, Ill. SLA. 55 kuopos paprastas susirinkimas įvyks rugpjūčio 1 d., 2 val. po pietų, West Pullman Park svetainėj. Visi nariai atsilankykite ir užsimokėkite mo- kestis, kad neliktumet suspenduoti, o vėliaus išbraukti iš Susivienijimo. Depresija baigiasi ir reikia patiems laikyti Susivienijime ir kitus kal- byti prisirašyti. J. Tamašauskas — sekr.

Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 6 d. rugpjūčio, paprastu laiku, K. of C. svetainėj, W. Mahanoy Ave. Visi nariai ir narės malonekite atsilan- kyti ir užsimokėti mėnesines mo- kestis. Atėdami atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 211 kuopos. A. Ramanauskas — sekr.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 6 d., paprastu laiku, Sweeto svetai- nėj, North Main St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsi- mokėti mėnesines mokeskis, kad neliktumet suspenduoti, o vėliaus išbraukti iš organizacijos. J. Paulavičius — pirm. M. Bernatonis — sekr. V. Visockis — izd.

„TĖVYNĖS“

„Juodo Karžygio Sunus“

Su „Dirvos“ nr. 1, 1933 metais, prasidės spausdinti labai įdomi Istorinė Apsaka, „Merunas, Juodo Karžygio Sunus“, iš Lietuvių kovų su Vikingais, 850 — metais, kada tie jurų plėšikai užpuolė ir užėmė garsią tų laikų pilį Apuolę.

Apsaka tęsis „Dirvoje“ per porą metų. Dabar laikas pradėti skaityti „Dirvą“. Pasiųskite laiškė dolarij dabar, susipažinimui su „Dirva“.

„Dirva“ yra didelis, 8 puslapių tautinis savaitinis laikraštis. Metams: Amerikoje \$2; Kanadon \$2.50; Lietuvo ir kitur \$3.00. — REIKALAUKIT NUMERIO PAMATYMU — DYKAL —

„DIRVA“

6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio.

MOKYKLŲ VADOVELIAI

LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR!

A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijonaičio)	35c.
Vaikų Darželis (Dalis I)	60c.
Liet. Kalbos Gramatika (J. Damijonaičio)	75c.
Liet. Kalbos Gramatika (Rygiškų Jono)	75c.
Sakalėlis (spalvuotas) (Dalis I. Esmaičio)	50c.
Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai)	50c.
Sakalėlis (Dalis III.)	\$1.00
Sakalėlis (Dalis IV.)	\$1.50
Krašto Mokslo Vadovėlis (Istorijos Pradž.)	50c.
Aritmetikos Uždavinynas (Pr. Mašioto)	75c.
Liet. Literatūros Vadovėlis	\$1.00
Buhalterijos Kursas	80c.
Plokštumo Trigonometrija	\$1.00
Visuotinioji Istorija	\$1.50
Drambliukštis (paveikslų knyga vaikams)	\$2.00
Naujoji Istorija	\$1.50
Liet. Geografija (Klimo)	\$1.25
Geometrijos Uždaviny (Virėja (Vadovėlis valgių gamybai)	\$1.00
Mokyklėlėms duodama nuolaida.	\$2.00

Su užsakymais kreipkitės: VIENYBĖ 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Jei Nori Žinot Kas Pašaly Dedasi, Skaityk

„AMERIKOS LIETUVI“

BEPARTYVIŠKĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SAVAITINĮ LAIERAŠTĮ Prenumeratos Kaina Suv. Valstijose \$1.50; Kanadonj ir Lietuvoj \$2. metams

1—Kas dabar prisijus \$1.50, tas gaus Amer. Lietuvių metams ir \$1 vertės knygų, pasirenkant iš žemiau pađuoto srašo.

2—Kas prisijus \$5, tas gaus Amerikos Lietuvių metams ir už \$12 vertės knygų, pasirenkant iš to paties knygų srašo.

3—Kas Prisijus \$10, tas gaus Amerikos Lietuvių per 2 metu ir visas čia sužymėtas knygas, vertės 25 dolerių.

ŠTAI TOS, \$25 VERTĖS KNYGOS, KURIAS GALIT ĮSIGYT UŽSIRAŠANT AMERIKOS LIETUVI:

1—Valgių Gaminimo Knyga. \$1.00	14—Daktaras Kūleniujė	1.00
2—Didysis Sapninkas	17—4-rios Juokų Knygos75
3—4-rios Ukinknyštės Knygos 1.50	18—3-ys Knygos Eilraščių	1.20
4—Suv. Valstijų Konstitucija ir	19—Bem-Hur, latorija iš Kristaus	
Suvienytos Valstijos	Gyvenimo Laikų	1.50
5—Kuo Galim Tikėt Šiandien ir	20—Prancuzų Revoliucija40
Gyvenimo Filosofija	21—Belaisvio Balaas—Apsaka. .15	
6—Rasputinās—Apsaka	22—Gyvylių Protas	1.00
7—Pradžia ir Pabaiga Carizmo	23—Lietuva Karis Mete50
8—Lietuvos Karuomenė	24—Galežiniai Nagai—Apsaka35
9—Angliškai Liet. Žodynėlis	25—Lietuvos Įstatymai	4.00
10—Lietuvių Kalbos Gramatika. .50	26—Taisyklės Vest Susirinkimus15
11—Vokiečių Kalbos Rankvedys. .50	27—Lietuvos Rankvedys su 1200	
12—Prancuzų Kalbos Rankvedys. .50	Adresu25
13—Rusų Kalbos Rankvedys. .35	28—Vilniaus Albumas su Lietu-	
14—Esperanto Kalb. Rankvedys 1.00	vos Istorija	4.00
15—Aritmetikos Rankvedys. .50	29—Bijunšis, Teatras su Dainom50

Su visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: 14, VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

Šiame paveiksle matome lėktuvo „Lituanica“ liekanas. Šis lėktuvas sudužo Vokietijos miške 17 d. liepos anksti ryte ir jam puolant žemyn užsimušė mūsų lakunai, kap. S. Darius ir leit. S. Girėnas, kurie skrido iš New Yorko į Kauną. (Associated Press fotografija.)

Mūsų Didvyriai Žuvo Netoli Lietuvos!

(Ištraukos iš prakalbos pasakytos per radio)

Visi netikėtai nudžiugome — ir netikėtai visi nuliudome... Nudžiugome, kad mūsų lakunai, kapitonas Darius ir Girėnas, staiga pakilo nuo Amerikos žemyno ir leidosi į tolimą, savo mylimą tėvynę. Ir netrukus visi nuliudome, liudnos žinios prisilėgti...

Liepos mėn. 15 dienos rytą, apie 6 valandą, mūsų lakunai pakilo iš New Yorko (Floyd Bennet erodromo). Jiems buvo sunku pakilti su sunkiuoju lėktuvu ir tą pat momentą buvo pavojus. Bet gabios lakunų rankos laimingai ir gražiai atplėdė nuo žemės devynių tonų sunkumo lėktuvą „LITUANICA“ ir nukreipė ją į tamsią dangaus mėlynę. Sunki „LITUANICA“ skrido visu savo smarkumu, o ją kreipė ir valdė išmoksintais ir gerai patyręs kapitono Darius protas su įvairių mechanizmų pagelba.

Lakunai išskrido, visai nepaisydami, kad oras nebuvo palankus jų skridimui. Viršum Atlantiko vandenyno siautė didelė audra, o Airijoje liepos 16 d. smarkiai lijo. Viena valanda ankščiau musiškių išskridęs amerikoni lakunas, Post'as, buvo nusileidęs Vokietijoje ir pasakojo, kad viršum vandenyno siautė bauri audra su ledų kruša. Tai tokią audrą įveikė Darius ir Girėnas, skridami per Atlantiko vandenyną! Ir nežiurint to, jie neišklydo iš savo kelio ir audringi vėjai nebubloškė jų lėktuvą, kaip tai padarydavo su kitais lakunais. Musiškiiai laimingai nuskrido pro Berlyną ir, nuskridę toliau apie 80 mylių, staiga suglaudė tuos galingus savo sparnus...

Šie mūsų padangių ereliai laimingai perskrido audringąjį Atlantiką, neiškrypo iš savo nematomojo kelio ir per 42 valandas buvo nuskridę jau apie 4,500 mylių! Ir, štai, jiems Lietuva beliko pasiekti vos už kokios poros valandų, nes liko nuskristi jau tik truputį daugiau 300 mylių. O ten, jų milimoje tėvynėje, ankstyva rytmetį pirmųjų lietuvių Atlantiko nugalėtojų su dideliu džiaugsmu laukė jų brolių tauta. Vien Kauno erodrome laukė apie 10,000 lietuvių su vyriaisybe. Bet, tartum koks baisus perkuno trenksmas, baidė žinia sudaužė visos mūsų tautos širdis, verčia ašaroti lietuvius ir net kitataučius (faktas!) ir kartu atnešė liudėsį visam pasauliui. Taip. Mūsų lakunai amžinai

suglaudė savo sparnus. Bet jau netoli savo tėvynės! Darius ir Girėnas pirmi iš lietuvių perskrido Atlantiko vandenyną ir jau buvo nuskridę toliau, negu Lindbergas! Tolu skridime nenutupiant jie nustatė naują rekordą!

Taigi, lietuviai jau perskrido Atlantiką! Tik — dėja — nepasiekė Lietuvos... Mes tuo tarpu nežinome nelaimės priežasties.

Darius ir Girėnas apvainikavo mūsų tautą nauju garbingu laimėjimu del to, kad perskrido didelį vandenyną. Bet jiems nebuvo lemta drauge su visa savo tauta pasidžiaugti tuo žygiu, kuriam taip aukojosi. Del to jiedu tuo labiau žygiu ir džiaukimės del jų laimėjimo.

Gaila! Ne vienas iš mūsų liudėdamas įsivaizduoja sielvarto surakintą ir verkiančią kapitoną Darius motiną... Nelaiminga motina: ji karštai meldėsi ir rami išlydėjo savo mylimą sūnų, kilantį į padanges drauge su savo draugu Girėnu. Ji išaugino Lietuvai drąsų patriotą, kuris buvo didis savanoris — pirmą kartą savanoriu stoji ir Amerikos kariuomenę per diudijį karą, antrą kartą savanoriu stoji jau į laisvos Lietuvos kariuomenę, kurioje išmoko valdyti sparnuotąją mašiną ir pasiekė kapitono laipsnį, ir trečią kartą savanoriu rįžosi apvainikuoti tėvynę Lietuvą Atlantiko vandenyno pergalės vainiku. Ir jis drauge su savo draugu Girėnu pasiekė tą vainiką, bet neilgai džiaugėsi ta pergale! Juodasis Mirties Angelas apgaubė mūsų mylimus drausolius savo juodaisiais amžinos ramybės sparnais...

Neverk, narsaus kapitono motute!... Tu davei Lietuvai didžios dvasios vyrą, kuris daug gražių darbų ir žygių įvykdė brangios savo tėvynės naudai ir garbei. Aš mačiau ir žinau, kaip tavo sūnus Lietuvą mylėjo ir jai ne vieną kartą aukojosi. Raminkis ir iškentėk tą smugį... Visa tauta reiskia tau užuojautą ir kartu sveikina tave, motute, nes tavo sunelis ir jo draugas vistiek Atlantiką perskrido! Didžiuliais, vargšė motina, ir valdyk savo skausmą! Mes visi su skausmu lenkiam prieš tave savo galvas...

Kapitono Darius ir Girėno giminės ir artimieji nesuvaldo savo ašarų... Bet ir visi jų tau-

tiečiai nuliudome... Tik nežinau, kaip dabar jaučiasi tie asmenys, kurie savo piktais liežuviais, apkalbomis žeidė mūsų lakunų širdis. Daug nepadorių priekaištų girdėjau. Daugelis žemos doros asmenų gailėjosi skridimui paaukoti kvoterių ar dolerių. Patys lakunai tai išgirdavo beveik kasdien. Tokis kai kurių rėmėjų ir net nė vienu centu skridimo neparėmusių asmenų liežuvavimas privertė mūsų didvyrius išskristi, nepaisant blogo oro viršum vandenyno. Esant geram orui, lakunams nebutų pri truke gazolino, nes audros be reikalo jį išėikvojo. Tad, jei ne piktai kai kurių tamsuolių liežuviai, Darius ir Girėnas, greičiausiai, nebutų sulaukę tokio tragiško likimo. Ši nelaimė tegu nors atėičiai pamokina mūsų tamsuolius. Biau rūšis liežuviai per daug jau pliekia mūsų tautos didvyrius, visuomenės veikėjus ir atskirus žmones. Apkalbos ir šmeižimai dar niekad nedavė gerų vaisių. Nors ši skaudi pamoka tegu pataiso nesąžiningus mūsų tautiečius. Bet gal jų sąžinė šiantdien nerimsta, gal ir jie nors dabar gailisi savo paklydimų.

Mes liudime Atlantiką perskridusių savo didvyrių. Bet jų žuvinas nesumažins lietuvių drąsumo ir pasiryžimo didelį žygiams. Pirmieji Atlantiko nugalėtojai lietuviai nepasiekė Lietuvos. Tad kiti mūsų ereliai pasieks! Amerikos lietuvių eilėse yra nemaža drausoliu. Apie 30 mūsų lakunų krito su palaūžtais sparnais ir išsisi Lietuvos žemelėje. Šalia jų šiomis dienomis iškilmingai paguldyti Giltinės dalgio pakirsti Darius ir Girėno kunai. Liudi visa tauta, bažnyčių varpams graudžiai gaudžiant...

Kapitonas Darius ir lakunas Girėnas perskrido Atlantiką ir po kelių dienų pasiekė Lietuvą, bet jau... negyvi. O jie taip labai troško savo tėvynę pasiekti... Ir, tikrai, lėktuvais ją pasiekė, tik — dėja — ne Darius ar Girėno rankos tuos lėktuvus valdė...

Mielas Stepai ir mielas Stasy! Lietuvai naują garbės vainiką nešdami, jus skridote į jos glėbį. Audringąjį Atlantiką nugalėję, jus kritote žemėn, bet kartu augštai iškėlėte savo tautos vardą. Esu tikras, kad jus krisdami dar tebesidžiaugėt savo laimėjimu... Jūs kritot su vandenyno pergalės džiaugsmo šypsena... ir paliginot lietuvių lakunų kapų eilę... Bet jūs didį žygi atlikote! Dausose išskėitės ir žvelgsite, kaip Jaunoji Lietuva rįžtasi naujiems žygiams ir liudi, taip staigiai jusų netekusi... Sudie, didvyriai... Sudie!

Kap. J. Jurgėla

Mūsų Lakunų Pasiuokojimas

(Kalba Peoples Furniture Co. radio programoj iš stoties WGES liepos 18 d., 1933 m.)

Lietuvos dangaus skliaute ir vėl sužibo naujos žvaigždės. Tai žvaigždės Darius ir Girėno! Sakoma tik Lietuvoj tiek daug žvaigždžių matoma. Mažam man pasakojo, kad tos visos žvaigždės — tai mirusių praklinių žmonių sielos-vėlės. Jos yra žmonėms dideliuose darbuose kelrodžiu.

Kaip per tyrlaukius tris karalius į Betlejaus Stainelę, kaip per banguojantį vandenyną Columbą į Ameriką, kaip miške paklydusį medinčių namo ar vilties netekusį drąsuolį šviešon, taip mūsų lakunus tos pačios žvaigždės kvietė ir vedė Kaunan-Lietuvon. Tai drąsus ir kilnus žygis!

Baigiant Lietuvų Dienos turiningą programą ir klausant Lietuvos Atstovo, B. K. Balu-

čio, išsiųsto lakunams nuoširdaus sveikinimo, dalyvių akyse matėsi džiaugsmo ašaros. Anoj pusėj vandenyno, tuo pat laiku, kita minia nekantriai, bet išdidžiai, laukė baigiamo žygio. Visu, čia ir ten, širdys plakė vienodu jausmu; visų sielos degė vienu ir tuo pačiu troškimu. Išnyko abejonės. Lietuviai, drauge su Darius motina, nusileido ant kelių ir meldė savo sunui laimės. Kas mus apvienijo? Ko mes troškome? Tai Darius ir Girėno prakilnus darbas ir pasiauokojimas. Mes, drauge su jais, pasiryžome pergalėti banguojančius vandenynus, kalnus ir klonius, panakinti distanciją ir, tartum, vienu akies mirksniu atlikti tai, kas imdavo savaitės laiko. Neklydome! Mažu skaitliumi valandų pasiekta 4,500 mylių tolis ir čia, taip arti jų mylimos Lietuvos, lakunai užbaigė savo kelionę.

Dėja, tik maža dalelė neužbaigto darbo, neužbaigtos kelionės tepaliko. Bet ar jus žinote, kad dauguma žmonių miršta pasiaukelę, darbo neužbaigę? Ar jus žinote, kad didelių darbų gyvenime žmogus negali užbaigt? Nebaigt savo darbo ir mūsų lakunai...

Liepos 18 d. „Tribune“ rašo: „An electric flashlight was still burning and a clock was still ticking“, bet lakunų širdys nutilo. Jų darbas buvo čia nutrauktas.

Kaip žmogaus uždegta ugnis, kaip žmogus paleistas laikrodis, viskas, kas žmogus pagaminimo, del ko pasiaukojo, net didžiausioj nelaimėj nežūsta. Lyginai nežūsta žmogaus didžiosios idėjos bei prakilnus gyvenimo tikslai. Pagalios nežuvo ir Darius su Garėnu! Kaip saulė duoda šilumą, žemė gamina vaisius, oras ir maistas palaiko gyvybę, taip žmogus gamina energiją — idėjas.

Vienatinė gyvybė, tai energija, gal elektra, elektroni, kurie jau šiandien mums tūkstantiniais atvejais tarnauja. Radio mums įrodė elektros vilnies greitumą ir galimybes. Elektros vilnys panaikino distanciją ir laiką. Žmogus yra tobuliausias gamtos davinys ir todėl didžiausia energija. Šio tai žmogaus pasiauokojimu ir pajėga liko sukurta visa tai, kas mums tarnauja, už mus dirba, mūsų sveikatą ir gyvybę gelbsti. Žmogaus smegenų deganti ugnelė ir ambicija ragina žmogų pirmyn. Žaibo greitumu sužadintas pats žmogus panorėjo greitai bėgti, smarkiai važiuoti ir, pagalios, dar greičiau ir vikriau už paukščius lėkti. Kiekvienam žmogui ir pasiauokojimo, kad jis gyvenime kodaugiausia atliktų.

Drąsa mummyse sukelia dideles mintis, o pasiauokojimas jas įkunjia. Nieko pasauly be pasiauokojimo. Imkime mokslinčius, liaudies vadovus, naujų idėjų pionierius, šventuosius ir, pagalios, imkime pačią motiną ir stebėkimės jų pasiauokojimu. Mes visi, kaip vienas, dirbame mums gamtos pavestą evoliucijos darbą. Skirtumas tik tame, kad ta pati gamta kai kuriuos apdovanojo didesne drąsa ir energija ir, žinoma, daugiau iš jų reikalauja — jų aukos yra didesnės. Toki žmonės yra gamtos valdomi ir jie drįsta prieš tokių darbų, kokių mes įsivaizdinti negalime arba pradėti nesuprantame. Prie pilnų energijos, drąsos ir tikslingo pasiauokojimo žmonių man šiandien tenka garbinga pareiga priskaityti ir mūsų lakunus — Darių ir Girėną.

Kiek kartų mačiau juos oro paukščiais vikriai skrendant, tuo pačiu laivu, jų vežamas, pats skridau pereitą vasarą Pittsburgh'an ir atgal, kiek kartų girdėjau juos kalbant apie skridimą Lietuvon — tiek kartų įsitikinau, kad jų energija neišsemama ir kad jų gyvenimo tikslas augštas ir kilnus. Jie sukūrė naują idėją, parodė naujus kelius į Kauną, o tais keliais eidami, jaunųjų gentkarčių energija, pasiekėme (turėsim pasiekti!) Vilnių. Šios idėjos svarbą jie įrodė aukodami savo didžiausią turėtą — gyvybę. Tokios aukos nežušta. Jis seka kitos tokos, kol tikslas bus atsiektas. Verčiau tūkstančius čia paaukoti, negu dėsimtimis skursti verģijoj!

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

DARIUS—GIRĖNAS.

1. ...Mirties prieglobstin iš anksto prisiruošus su noru ir džiaugsmu eiti, tai savęs atsižadėjimas, privilegija... Šopenhaueris.
2. ...Mažiausiai bijo mirti tie žmonės, kurių gyvybė daugiausia įvertinama. Kantas.

Mano vaidentuvėje dar stovi gyvasai paveikslas mūsų žuvusių didvyrių — kapitono Stepono Darius ir leitenanto Stasio Girėno. Dar neseniai juos sveikinau atskridus iš Chicago gegužės 7 d., š. m. Bet... šių pasišventusių jaunuolių didvyrių šiandien gyvųjų tarpe jau nesiranda. Tai jauni, sveiki, gražūs vyrai, pilni drąsos ir pasiryžimo, naudingi savo artimiems ir tautai. Tik dabar aš jaučiu savo širdies gilumoj, koks menkutis šios žemės vabalėlis tos mūsų taip vadinamos civilizacijos priebėkštis esu. Tik dabar mano pavargęs protas pradeda jausti daug karčios teisybės tų žmonių, kurie lyg gamtos suteiktu instinktu, tą nelaimę atjautė.

Aš jaučiu skausmą. Gal tas vieno žmogaus jausmas ir susikrimitimas delei žuvusių didvyrių nelaimės nesudarytų mažiausio įspūdžio. Bet kuomet su manim jaučia šimtai tūkstančių širdžių tą liudėsį; kad ašara suvilgė skruostus ne vienam jaunuoliui ir jaunuolei; kad tūkstančiai motinų, susikuo-pusių verkė atsiminusios, jog ir jų sunai drąsuoliai laisvanoriai stoję į Lietuvos kariuomenę, padėjo savo galvas už Lietuvos nepriklausomybę pačiuose pirmuose susirėmimuose su žiauriausiais priešais bermontininkais ties Radviliškiu, kur žuvo pirmasai liuosnoris Povilas Lukšys 9 d. vasario, 1919 m. Nuo to momento Lietuvos jaunuomenė telkėsi į burius, nepjo ginti savo tėvynės. Kiek jų yra žuvusių už Lietuvos nepriklausomybę — tikros skaitlinės čia netenka minėti; tik tiek tenka pasakyti, kad praėjus Pasaulinio Karo katastrofai — galima įsivaizduoti jo nekainuojamus materialius ir moralius nuostolius. Negalima to viso žmonijos vargo ir kraujo upelių pamiršti, kuomet matai, kad jau 15 metų 12 milijonų sveikiausių, tvirčiausių, reikalingiausių ir energingiausių vyrų žemėje pūna. Tik tuomet susiramina širdis, kad mūsų lakunai, nors ne tėvynės ginti nuo grėšiančio pavojaus savo drąsų tikslą paėmė ant savęs, bet lygiai taip pat laisvanoriai, pasiryžę atnešti tautai garbę, padėję ant rekordo Lietuvos vardą tarpe kitų daug skaitlingesnių tautų.

Ar Amerikos lietuviai pažinojo lakunų dvasią? Ar jų pasiryžimui pritarė? Neprapat esu reikšti kritikos žmonėms, bet šiame atvejy, reikia pasakyti, kad lakunams prisiejo gana vargingai ruoštiis į tą amžiną kelionę. Įsimant labai apribuotą skaitlių turtingesnių mūsų biznierių, — jų tikslą rėmė pati neturtingiausia dadelė lietuvių.

Per porą mėnesių nėsant palankaus oro skridimui, tie, kurie jų skridimą nerėmė, pradėjo pakampėmis šnabždėti, kad lakunai tik iš nesupratusių pasinaudoja, ramiai sau viešbutyje gyvena ir nemaną siekti savo užsibrėžto tikslo. Besirengimas lakunų pavojingon kelionėn buvo skaitomas špосу krėtimu.

Bet štai atėjo valanda — lakunai pakilo ir 4,500 mylių, per pačias pavojingiausias vietas nuskrido. Truko vos poros valandų. Butų pasiektas didvyriškias tikslas. Bet nelaimė, kurios priežasties dar iki šiol nesurasta; ir tikroji nelaimės priežastis vargu bus kuomet nors sužinota, nes žuvusieji jau daugiau negrįžė ir mums nepasakys, kaip visa tai atsitiko.

Nelaimė tai nelaimė — visa tauta dabar ją atjaučia. Tuo labiau skaudu tiems, kurie buvome arčiau su lakunais susigvyvenę. Juo labiau tai atjaučia jų tėvai, motinos, broliai, seserys, giminės.

Dideliausias užuojautas kėlė tai bažnyčia, kuri gyviems lakunams esant labai šaltos užuojautos teparodė. Tik vienurkitur atskiri asmenys ir kunigai, pasislėpę, teikė finansinės paramos. O dabar, kuomet lakunai žuvo — bažnyčia reiskia dideliausias užuojautas kaip Amerikoje taip ir Lietuvoje.

Tokis apsiirėškimas mūsų tautos gyvenime gana įdomus, dar kartą patvirtinantis tą seną posakį: „Jei nori buti geras, tai mirk“.

Man, kaippo individualui, tenka pasakyti apie žuvusius už Lietuvos garbę tiek, kad jie atsiekė savo gyvenime augščiausio tikslo, nes mirti garbingai mažiausiai bijosi tie žmonės, kurie daugiausiai yra reikalingi.

Elektra Iš Oro. Anglas Raymond Phillips, žymus mokslininkas, padarė prietaisą, kuris pagauna elektarą iš oro. Jis jau padarė kelis bandymus, kurie visai gerai nusisekė. Pavyzdžiui, tuo prie taisy jis užvirino vandenį katile. Phillips tvirtina, jog ateity gauti elektrą iš oro bus visai paprastas dalykas. Tada elektros jėga žymiai atpigsianti, kadangi nereikės tokių brangių mašinų, kaip dabar.

Žmogaus Kuno Vertė. Vienas Londono chemikas apskaičiavo, kad normalaus žmogaus kune esančios mineralinės dalys ir metalai yra verti apie \$1,200. Be 45 litrų vandens, kurio yra žmogaus kune, mes turime tiek riebalų, kad iš jų galima būtų pagaminti 7 gabalus muilo. Fosforas žmogaus kune yra tiek, kad iš jo galima būtų pagaminti 2,300 degtukų. Anglies žmogaus kune užtenka pagaminti 9,000 paišelių, geležies yra vienai vitiniai, kalkių užtektų išbaltinti vištėde, sieros esą žmoguje tiek, kad jos užtektų išnaikinti vienam šuniui blusas.

Perka Peteliškes. Vokietijoje tapo paskelbta, jog yra reikalinga 200,000 kopustinių peteliškių. Už peteliškes bus mokama grynais pinigais. Mat, dalykas toks, kad Bavarijos chemikai surado, jog iš tų peteliškių galima pagaminti geriausios rūšies dažus ir kitus chemikalus.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PHILADELPHIA, PA. Lakunų žuvinimas Mus Skaudžiai Palietė.

Ir sielos balsai vargu galėtų apskaityti apie mūsų lakunų, kapitono S. Dariaus ir leitenanto S. Girėno, tragišką mirtį. Jau metas laiko sukako, kaip philadelphiečiai lietuviai buvo jėgę talkon mūsų lakunų augštų pasirūpinimus paremti. Ir teisybė, jie juos ir rėmė.

Jų atsilankymas pas mus, surengtan VVS. piknikan, rugsėjo 11 d., 1932 m., saugūs duoti ore pavazinėjimai piknikiečių — senų ir jaunų, vyrų ir moterų — padarė juos tiesiog dievinamais. Atėjus 1933 m., artinanties laikui jų pasirūpinimo, geg. 14 d., 1933 m., jie vėl mus piknike aplankė. Šis buvo „Lukite Sveiki Piknikas“. Jie mus, o mes juos, čia atsiveikiname, velydami saugios ir laimingos kelionės pasiekti pasibūrėjų pavojingų, bet augštų tikslų atsiekimui. Jų paskutinis atsilankymas mus dar arčiau supažindino su jais, giliau surišo mus kokiais tai nematoma ryšiais ir mes pradėjome jaustis, tartum, butume vienos, gerai išauklėtos, šeimos vaikai. Bet, vos tik du mėnesiai kai jie mus linksmino, šandien jų nėra... Daugiaus mes jų ir nematysime... Ar bus kada nors sužinota priežastis jų tragiškos mirties — sunku pasakyti.

Kaip tinkamai philadelphiečiai lietuviai rėmė jų augštą tikslą, taip dabar tinkamai rengiamės juos paminėti. Liudnom žiniom parėjus, VVS. komitetas liepos 20 d. suaukė Lietuvos Muzikalėj svetainėj nepaprastą susirinkimą, nelaimingo atsitikimo, reikalus aptarti. Pirmiausiai, susirinkimą atidarius pirmininkui, A. Tvaranavičiai, paprašyta atstovų draugijų atstovai ir viena minute, nulenkus galvas, liudsiu mūsų žuvusius lakunus pagerbti. Po to prasidėjo dienvarkės eiga.

Draugijų atstovai daug kalbėjo ir debatavo nelaimingo atsitikimo reikalui. Ieškojo priežasčių. Nekurie labai kaltino Lietuvos valstybės atstovus, kurie juridiniai negalėdami, tai bent moraliai galėjo prižiūrėti, kad mūsų lakunai būtų saugiai ir visa kuom kelionei aprūpinti. Pinigų trūkumą, reikalingiems aparatams eroplanui, jei mūsų atstovai nebūtų apsilėidę ir miegoję, galėjo lengvai sukelti, ir tt.

Tarimai susirinkime padaryta sekami: 1) Surengti rugp. 20 d., Liet. Muzikalėj svetainėj, mūsų lakunų žuvinimo, gėdulingas prakalbas; 2) Rugsėjo 17 d., „Vytauto Parke“, kur metai atgal mūsų lakunai pirmu syk mus aplankė, surengti gėdulos išvažiavimą jų atminčiai; 3) Įsikverbus vietos anglų spaudon nesąmoningoms žinioms, padarytomis greičiausiai nesužiniui, vienos mūsų lietuviškos gamtos gražybių, liečiant charakterį vieno mūsų lakunų, išnešta rezoliucija tą klaidą atitaisyti ir ruošai tuoj pasiūsta vietos anglų spaudon; 4) VVS. komitetas, taipgi išnešė ir šiuo viešai

taria didelės a. a. lakunų, kapitono S. Dariaus ir leitenanto S. Girėno giminėms užuojautos, didžio liudėsio valandoje; 5) Nutarta užklausti Lietuvos ministerio, p. Balučio, Washingtone, kodėl mūsų lakunai nebuvo tinkamai aprūpinti reikalingais lėkimui kredencialais, kaip anglų spauda rašė.

Z. Jankauskas,
V. V. S. rašt.

PHILADELPHIA, PA.

Pagerbė žuvusius Lakunus.

Trečiadienį, liepos 19 d., įvyko L. D. K. Gedimino klubo susirinkimas. Nariais buvo gana skaitlingas, mors vasaros šiluma vargino. Apkalbėjus būgautius reikalus ir priėmus raportus ir atskaitas, pirmininkas M. Mankelevičius, padarė pranešimą apie šiurpulingą katastrofą, žuvinimą mūsų lakunų didvyrių, kap. Stepono Dariaus ir lak. Stasio S. Girėno. Visi nariai priėmė tą pranešimą didelio liudėsio išraiška, atsistovėję vieną minutę galvas nulenkę liudėjo.

Nutarta, kad ketvirtadienį, laike jų laidotuvių, Lietuvių Svetainė išskabintų liudėsio vėliavą, visai dieną.

Tapo iškeltas klausimas, delei tilpusios amerikų spaudoj žinios kompromituojančios kapitono Dariaus asmenį, kuri tai žinia paleista vietinės mersišios.

Kadangi ketverge turėjo įvykti susirinkimas draugijų atstovų, V. V. S. toj pat svetainėj, delei planumo pagerbti žuvusius mūsų didvyrius, tad D. L. K. Gedimino klubas vien balsiai išrinko tris atstovus daryvauti minimam susirinkime su pilnomis teisėmis.

Rezoliucija Del žuvusiu Lakunų.

Ketvirtadienio vakare, liepos 20 d., įvyko Philadelphiajos draugijų atstovų bei V. V. S. susirinkimas sudarymui planumo pagerbti žuvusius mūsų didvyrius, kap. S. Darių ir lakuną Stasį Girėną. Susirinkimas buvo skaitlingas. Veik visi atstovai pribuvo. Pirmininkavo A. Tvaranavičius.

Tapo priimta rezoliucija sekanti: „Pasiūsti giliausią užuojautą giminėms žuvusių didvyrių kap. Stepono Dariaus ir Stasio Girėno. „Užrašyti savo protokole didžiausią įvertinimą jų didvyriško pasirūpinimo kap. Stepono Dariaus ir leitenanto Stasio Tamošiaus Girėno, kurie nebuvo rizikuoti savo gyvybes dėl praplešimo, pagerinimo ateičiai oro kelių, o taipgi garbei Amerikos lietuvių ir visos lietuvių tautos.

„Toliaus nutariame, kad šios organizacijos, kurios kooperavosi su kap. Steponu Darium, jiems lankanties mūsų mieste, reikalais prisirengimui skirti per Atlantiką New York—Kaunas, turėjom progos, be užmetimų, pažinti jo, Stepono Dariaus, šviesų tyrą būdą ir charakterį, augštą išsimokslinimą ir didį didvyriškumą, mes supratome ir pilnai pažinome jį kaip augšto inteligent-

tiškumo asmenį, be jokio užmetimo.

„Toliaus nutariame, kad šis susirinkimas išreiškia dideliausią apgalestavimą, kad nepripažinti gandų leidimo, kurie paskleisti amerikų spaudoj, kurie žemina mirusio didvyrio, kap. Stepono Dariaus, būdą, charakterį ir labai užgauna jo garbę.

„Toliaus nutarėme, kad šis susirinkimas sudarytų komitetą kėlimui lėšų, pastatyti nemirtingą paminklą šiems mūsų žuvusiems dviems lietuviams didvyriams. Ši rezoliucija priimta vienbalsiai.”

Toliaus nutarta, 20 dieną rugpjūčio, Lietuvių Muzikalėj svetainėj, surengti visų Philadelphiajos ir apylinkės lietuvių didelės viešas liudėsio susirinkimas, pagerbti didvyriškai žuvusius mūsų lakunus.

Toliaus nutarta surengti metinį paminėjimą Vytauto Parke, rugs. 11 d.

Baigiant susirinkimą, iškilio pasipiktinančios diskusijos delei gandų, tilpusių amerikų spaudoj, žeminančių kap. Dariaus asmenį.

A. Tvaranavičius,
Lakunų nuliudęs draugas.

Valdiškos Žemės Apygyventojams

Jau senai praėjo tos dienos, kada ukiai iš 160 akrų buvo duotos visiems, kurie tik norėję juose apsigyventi. Bet šiandien jeigu žmogus turi, apart geros sveikatos, dar \$2,000 ir „examinig board“ ir paduoti raškio darbas, vis turi progą gauti kiek nors žemės.

Apie 170,000,000 akrų višos žemės dar neužimta, bet beveik visa ta žemė persausa ir tinkama tik ganymo tikslams. Labai mažai tinkamos žemės neapgyventos ir tik vyrai, kurie pripratę prie tokio gyvenimo ir pilnai apsažinę galvijų auginimu, gali prašyti tų žemių.

Kiton pusėn, kuomet tik naujos iriguotos (vandenimi aplytotos) žemės atdarytos visuomet aplikacijų per daug gauta. Pereitais metais Jungt. Valstijų Bureau of Reclamation, Washington, D. C., pranešė atidarymą trijų didelių agrikulturiškų plotų Wyoming, Washington ir Idaho valstijose. Ateinančiais dvejais metais naujos viešos žemės bus atdarytos Oregon, California ir Nevada.

Šiandien prie Colorado upės statoma Boulder Canyon projektas. Bus pastatytas 115 mylių rezervaras. Yra apie 1,800,000 akrų žemės žemiaus šito rezervaro, tą žemę bus galima aplaistyti vandeniu ir milžiniška hydroelectric įstaiga bus pastatyta, kuri muolat pristatys pajėgos. Imperial Valley, pietų Californijoje, kas kanala, kuris bus sujungtas su apliejimo sistema. Bet tose apylinkėse žemės bus atidarytos tik apie 1937 m. Fremont County, Wyoming valstijoje, guli River-ton Irigation projektas. Vandens apliejimas jima net apie 32,000 akrų. Kadangi šita teritorija buvo atidaryta 1932 m., ir 90 dienų laikas duodant veteranams pirmenybę, jau iššibaigė, apie 100 ukijų lieka publikai.

Yra progų įsigyti žemės Bello Fourche (South Dakota), Lower Yellowstone (Montana ir North Dakota), Milk River ir Sun River (Montana), Uncemagthro (Colorado) ir Orland (California). Galima gauti informaciją apie tas žemes, pasiunčiant laišką Bureau of Reclamation, Department of Interior, Washington, D. C.

Parinkimas Apygyventojų.

Sulig dabartinio įstatymo, kuris valdo išdalinimą vandenimi aplietų žemių. Bureau of Reclamation pasilieka teisę rinkti tokius aplikantus, kurie pagal užsėmimo, patyrimo ir charakterio taps pasekmingi „irrigation“ ukininkai. Bile žmogus, kuris nori padaryti dien jeigu žmogus turi, apart geros sveikatos, dar \$2,000 ir „examinig board“ ir paduoti raškio darbas, vis turi progą gauti kiek nors žemės.

Applikantas turi būti geros sveikatos ir turėti nors dvejų metų patyrimo ukų. Apygyventojas turi apsigyventi ant tos žemės ir turi ukininkauti pasikirtą skaitlių metų pirm, negu gali savintis žemę. Ir tas jima gana didelę sumą pinigų pradėti tą viską. Medžiagos pastatyti namą, tvartą, tvoras ir tt. gali kainuoti net iki \$1,000 ir suprantama, kad žmogus turi turėti iš ko pramisti, kol jo javai pradeda augti. Tai todėl sakoma, kad aplikantas turi turėti nors \$2,000 pinigais pirm, negu bus priimtas kaip apgyventojas. Nekuriuose projektuose, kur ukis tik iš 30 akrų, \$1,000 gali užtekti, ir jeigu ukis tik iš 20 akrų, tai reikia tik \$500. Pirm, negu bus gautinai priimtas apgyventojas turi peržiūrėti žemę, bet gali išanksto nuo Reclamation Bureau gauti informaciją apie klimatą, javus, mokyklas, transportaciją ir tt. del kiekvieno projekto.

Kiekvienas apgyventojas turi užmokėti už vartojamą vandenį apliejimui. Mokestis priegulio naujų produkcijos ir mainosi nuo 40 centų iki \$1.25 del akro. Apygyventojas gali užmokėti už tą vandenį nuo 20 iki 40 metų. Nekuriuose distriktuose apgyventojas sustoja mokėti vandens mokestį kuomet originališko konstrukcijos darbo mokestis užbaigta.

Federaliai „irrigation“ projektai pradėti 1920 m., nes turėjome daug žemių persausę žemdirbystei ir todėl valdžia pradėjo tenais aplaistyti žemes. Išsivystymas naujų projektų beveik sustojo, nes pereitais keliais metais žemdirbystė visur nupuolė. Dabartiniu laiku 15 valstijų turi net 28 federalius „irrigation“ projektus, del kurių praleista net \$200,000,000 federalių pinigų. Kur praeity buvo labai sausos žemės — šiandien yra 40,000 ukijų. FLIS.

Afrikoj Priviso Dramblių. Prieš karą Anglijos kolonijoje Afrikoj dramblių skaičius buvo labai sumažėjęs, nes jie buvo be atodairo medžiojamai ir naikinami. Kad šie gyvuliai ne-utų visiškai išnaikinti, anglų valdžia suvaržė jų medžioklę ir už kiekvieno dramblio nušovimą pradėjo imti labai augštą mokesnį — apie 4,000 litų. Suvaržius medžioklę, paskutiniu laiku dramblių Afrikoj prisiveisė vėl labai daug ir jie vietos farmeriams padaro karštas labai didelių nuostolių. Ryšium su tuo, anglų valdžia davė leidimą iššaudyti 600 dramblių.

Geležinkelis Per Saharą

Francija po Anglijos yra didžiausia kolonialinė valstybė. Anglijos kolonijos yra išbarstytos po visą pasaulį, tuo tarpu didžiausios francuzų kolonijos yra Afrikoj, metoli pačios Francijos. Francuzai valdo beveik 2/3 visos Afrikos. Čia jiems priklauso: Alžerija, visa Sahara (beveik ligi Europai), Senegalija, Marokko, Madagaskaras ir kt. Francijos Afrikos kolonijose gyvena apie 61 mil. gyventojų, tuo tarpu pačių francuzų tėra 41 mil.

Nesenai Francijos parlamentas (seiman) įneštas sumanymas pratiesti per didžiausią pasaulio dykumą Saharą geležinkelį. Sumanymas, tiesa, ne naujas, nes jau prieš Did. Karą francuzai galvojo tokį geležinkelį pratiesti. Didžiojo Karo metu francuzai įsitikino kokios milžiniškos reikšmės jiems būtų turėjęs geležinkelis per Saharą, jeigu būtų buvęs pratiestas.

Iki šiol, kaip žinome, susisiekimas per Saharą daugiausia eina kupranugarių karavanais (vilksinėmis). Karavanų kelių per Saharą yra keletas; jie visi eina iš šiaurės į pietus. Pats trumpiausias kelias iš Maroko į Timbuktu miestą prie Nigerio upės turi virš 1,000 kilometrų. Tuo tarpu ilgieji keliai, per vidurinę ir rytinę Saharą, turi po keletą tukstančių kilometrų ilgio. Todel suprantama, kad kelionės užtrunka nepaprastai ilgai: keliaujama po keletą mėnesių. Be to, ir pačios kelionės yra sunkios ir varginančios. Sunku ir įsivaizduoti, kaip visa tai palengvėtų, jei išilgai Saharos būtų pratiestas geležinkelis.

Geležinkelis francuzams turėtų trejopos reikšmės: ukiškos, politinės ir kariškos.

Geležinkelių francuzai galėtų greitai, patogiai ir nebrangiai pristatyti vidurinės Afrikos kolonijoms savo pramonės išdirbinių, taip pat įsivežti reikiamos žaliavos. Be to, iširta, kad Nigerio upės apylinkėse gerai derėtų medvilnės. Tenai galima būtų apsendinti medvilnėmis daugiau kaip 1 mil. ha, iš kurio galima būtų gauti apie 350 tukst. tonų medvilnių. Jos kaimuotų iki 4 milijardų frankų. Prie medvilnių apdirbimo gautų darbo iki 35 tukst. darbininkų.

Politinė geležinkelio reikšmė būtų ta, kad ji tampa su jungtų Franciją su Afrikos kolonijomis. Bet pati didžiausia geležinkelio reikšmė būtų kariška. Šiuo laiku geležinkelio pratiestas ypatingai palaiko francuzų kariškiai. Mat, karo metu geležinkeliu greitai ir patogiai galima būtų atsivežti į Franciją tukstančius spalvuotųjų kareivių. Jau Didžiojo Karo metu francuzai turėjo virš 1 mil. spalvuotųjų kariuomenės. Bet esant blogam susisiekimui, sunku didesnį kiekį kariuomenės pristatyti. Geležinkelis čia kaip tik nepaprastai daug padėtų. Iš Senagalijos, Nigerio apylinkių ir pusiaujo Afrikos francuzai kariuomenės, maisto ir kitokių reikmenų galėtų pristatyti per porą dienų.

Pats geležinkelis, apskaičiuojama, kainuosias iki 1,600 mil. fr. Geležinkelis, jei jį praves, panaikins visą dykumos roman tiką. Karavanai, tie didieji pasakų šaltiniai, taip pat sumyks. Bėg nieko nepadarysi: juk mes gyvename technikos amžiu.

— Kiekvienos motinos pareiga paraginti savo dukteris bei sunus apsirūpinti rytojūm.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženklielai- guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni auksiniai 1.00
Paaukuoti50c.

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50; mažesni auksiniai — po \$1.00; paaukuoti — po 50c.
Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisūsti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos- pečėtys

Geležinės pečėtys, išpaudžiamos
i popierą \$6.00
Guminės antspaudos su atramento
paduškėle — po \$3.00

SLA. kvitų ir orde- rių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams — po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-re- kordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo
apdarais su raktu ir 25 lakštų
parsiduoda tikta už \$3.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siūsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis, pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirūpinti įsigyti viršui pabrėžtus kuopoms būtinais reikalingus daiktus.

MONEY ORDERIAI turi būti išrašyti ant Litruanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siūsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

Fragmentas

(Tąsa nuo 3 pusl.)

Kaip audra, saulės lekiuoja savo takais. Tokia jų kelionė. Jos sekioja savo valia. Tai jų šaltumas.

O, tai esant tik jys, jys tamsieji, jys tamsūs nakties šešėliai, kurie sukuriate šalumą iš to kas šviečia! O, tai jys, kurie geriate peną ir gyvybę iš besitęsiančios šviesos, šviesos širdies!

O, nelaimė! Badas aplink mane ir many. Mano ranka dega, kada liečia tai kas ledinis!

O, nelaimė! Jaučiu ilgėsį viduj, kurs trokšta kaip ir jys: saulį šviesybių širdies!

Naktis! O, nelaimė, kad turiu buti šviesa! Ir ilgėsys tam, kas yra nakties ir vienybės! Naktis! Mano ilgėsys, kaip versmė, veržiasi laukan iš manęs.

Aš ilguios, trokštu kalbos. Naktis!... Jūs šokinėjantios versmės, kalbėkit balsiau.

Mano siela yra šokinėjanti versmė! Tamsu!... Mylimosios poemos išbudo, būdėja!

dėja! Mano siela yra mylimosios poema! V.J.B.

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. VIRŠININKAI APSKRIČIŲ PARENGIMUOSE.

SLA. Sekretorius Dr. M. J. Vinikas su žmona pereinot šes-tadienio popietyje išvyko į Boston, Mass., kur buvo pakviestas dalyvauti ir pasakyti kalbą SLA. reikalais SLA. 2-ro apskrįčio metiniame išvažiavime — piknike, Maynard, Mass. Gerb. SLA. Sekretorius taipgi sutiko dalyvauti SLA. 43 kuopos surengtame pokilyje liepos 31 d., kad čia taip pat pakalbėjus į So. Bostono ir apylinkės SLA. narius ir veikėjus ir bendrai pasitarus be-siartinančio žieminio sezono veikimo ir organizacijos plėti-mo reikalais. Pagarėjus šiek tiek laikams, reikalinga ir Su-sivienijimo veikimas organiza-cijos auklėjimo žvilgsniu prap-lėsti. Tokiu būdu SLA. Sekre-torius ir ponis Vinikienė vie-šės Bostone ir apylinkėje apie tris dienas.

Sekmadienį, liepos 30 d., „Tėvynės“ Redaktorius su šeima lankėsi Hartford, Conn., kur buvo kviečiami dalyvauti SLA. 4-to apskrįčio metiniam išvažiavime — piknike. Nors oras buvo labai karštas, tačiau SLA. 4 apskrįčio piknikas pa-vyko gerai, publikos suvažiavo iš visos Connecticut valstijos kolonijų apie 2,000. Atlikta kalbų programos, kurias pasakė 4-to apskrįčio veikėjai: V. Alksnis, A. Birieta ir S. Bu-janauskas, o pabaigoje kalbėjo „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis ir ponis Z. Vitaitienė. Pirmininkavo 4-to apskrįčio pirm. B. Videikis. Kadangi šis metinis išvažiavimas buvo ren-giamas bendrai SLA. 4-to ap-skrįčio jaunuolių ir senuolių, tai jaunuolių apskrįčio veikėjų iniciatyva atlikta beisbolo rungtynės ir kiti žaislai. Pla-čiau apie šį SLA. 4-to apskrį-čio metinį išvažiavimą pasiza-dėjo parašyti patys apskrįčio veikėjai, kurie visam smulkme-nas žino. Galima pasakyti tik tiek, kad išvažiavimas reika-skaityti pilnai pavykusiu vi-sais žvilgsniais. Maloniai ir draugiškoje nuotaikoje praleis-tas laikas.

ORGANIZUOJAMAS ŽUVU-SIŲ LAKUNŲ ŽYGIO PA-GERBIMUI KOMITETAS.

Liepos 28 d., „Vienybės“ sa-lėje, Brooklyne, buvo sušauk-tas New York—Kaunas Laku-nų Skridimą Remti Komiteto ir vietos ir apylinkės veikėjų susirinkimas tikslu perorganizuoti komitetą, nes ir pats iki šiol buvęs komitetas pavadinimas neatitiko tolimesniams ko-miteto darbams. Susirinko vie-tos ir apylinkės gražus burelis veikėjų — apie 45 ir besvar-stant reikalus sulig patiekto ir priimtos dienotvarkės, kuo-met prieita prie punkto komi-teto perorganizavimas, tai šio komiteto pirmininkas p. J. Ginkus, kuris ir susirinkimui pirmininkavo, nenorėjo leisti nė svarstyti komiteto persior-ganizavimo klausimą. Gal pir-mininkas buvo ir vietoje, kuo-met jis savo užimtą poziciją rėmė tuo dėsniu, kad pats ko-mitetas nėra oficialiai nutaręs persiorganizuoti ir todėl komi-teto vardu sušauktas susirinki-mo tokio persiororganizavimo klausimą svarstyti jis negali leisti.

Tačiau tokis pirmininko už-sispyrimas pratęsė bepras-mius ginčus apie pusantros val-andos laiko ir tas begaliniai įpykino susirinkusius. Tuomet buvo pareikalauta, kad pirmi-ninkas uždarytų iki šiol komi-teto vardu vestą susirinkimą ir leistų susirinkusiems veikė-jams atlaikyti jų vardu susi-

rinkimą. Pirmininkaujantis iš-pildė tokių susirinkusių reika-lavimą ir tuomet veikėjai išsi-rinko p. A. S. Trečioką iš Newark, N. J., pirmininku ir brooklinietį p. E. Rudniką sek-retorium ir vedė susirinkimą toliaus. Kadangi su žuvusiais mūsų lakunais iškilo nauji darbai, pirmoje vietoje lakunų garbei paminklo pastatymas, tad visą reikalą nuodugniai ap-svarsčius prieita išvados, kad reikalingas Didžiojo New Yorko ir apylinkės lietuviams at-tinkamu vardu komitetas tiems darbams atlikti ir todėl nutarta tokis komitetas sudar-yti iš rimtų ir visuomenės pilnai patikimų veikėjų. Ka-dangi šiame susirinkime nebu-vo galima pastovaus komiteto išrinkti, tad nutarta rinkti tik organizatyvų komitetą, kuris vėliaus sušauks platesnį veikė-jų susirinkimą ir išrinks pas-tovų Dariaus-Girėno svarbaus žygio atžymėjimui komitetą.

Iki šiol veikęs New York—Kaunas Lakunų Skridimą Rem-ti Komitetas, kiek teko nu-girsti, šaukia savo oficialų su-sirinkimą rugpjūčio 3 d., ku-riame svarstys kas dabar be-lieka daryti šiam komitetui. Ar šis komitetas savo veikimą likviduos ir dėsins prie naujai organizuojamo komiteto, ar veiks atskirai, tik artima atei-tis parodys.

Reporteris X.

OPERETĖS CHORO ISVAŽIAVIMAS.

Liepos 30 d. Brooklyno Lie-tuvių Operetės Draugijos di-rektoriatas surengė savo cho-ru išvažiavimą į SLA. nario-darbuotojo, p. A. Auguno, dar-tai jaunuolių apskrįčio veikėjų iniciatyva atlikta beisbolo rungtynės ir kiti žaislai. Pla-čiau apie šį SLA. 4-to apskrį-čio metinį išvažiavimą pasiza-dėjo parašyti patys apskrįčio veikėjai, kurie visam smulkme-nas žino. Galima pasakyti tik tiek, kad išvažiavimas reika-skaityti pilnai pavykusiu vi-sais žvilgsniais. Maloniai ir draugiškoje nuotaikoje praleis-tas laikas.

Be choristų pasikviestų draugų bei giminių, į išvaži-avimą atvyko ir pašaliniai, jų tarpe nemaža Long Islando biznierių: p. A. Računas su šeima iš Freeport, p. A. Lapė iš Stony Brook, p. J. Jokubai-tis iš E. Setucket, p. Danielie-nė iš Huntington, Sta., p. J. Augustas ir kt. Taipgi ponis Stepanauskienė iš Scranton, Pa., kuri dabar pas pp. Strum-skiaus Long Islande vieši.

Išvažiavimas buvo smagus. Kiek teko pastebėti, visi juo patenkinti. Kadangi visame chore nesirado tiek automobilių, kad bu-tų buvę galima visus choris-tus nuvežti, tai tam tikslui sa-vo automobilius paskolino ir drauge išvažiavime dalyvavo šie Brooklyno biznierių: p. A. Šrupskis, A. Vikrikas ir p. Stulgaitis. Choristai jiems už patarnavimą širdingai ačiūoja. Koresp.

LANKĖSI STUDENTAS TARULIS.

SLA. 168 kuopos narys Jur-gis J. Tarulis iš Stamford, Conn., liepos 31 d. atsilankė „Tėvynės“ Redakcijon. Svečias lanko Chicago College of Os-teopathy ir jam belikę tik du metai mokytis. Osteopatijos mokslas yra naujas budas žmo-nių ligų gydymui. Doktorai os-teopatai turi visose valstijose teisės praktikuoti, nors senes-nieji doktorai medikai šiam

naujam mokslui nepritaria.

Studentas Tarulis atostogų laiku važinėja po lietuvių ko-lonijas pardavodamas lietuvių literatūrą, kad tuo būdu užsi-dirbus pinigų mokslui tęsti. Buvo užėjęs ir „Tėvynės“ Re-dakcijon, kad gauti agentūrą ir SLA. išleistų knygų parda-vojimui. Tokis jauno SLA. na-rio studento pasirizimas ver-tas kiekvieno šviesaus lietuviu paramos. Doru, kulturingu dar-bu stud. Tarulis stengiasi užsi-dirbti augštojo mokslo pasieki-mui ir kur tik jis atsilankys į lietuvių kolonijas, kiekvienas privalėtų jam pagelbėti, nusi-pirkdamas naudingų knygų pa-siskaitymui, arba užsirašyda-mas laikraštį. Užsitaunauja pa-gyrimo šis jaunas lietuvis S. L. A. narys už jo nesulaužomą pasirizimą.

SLA. 126 KUOPOS SU-SIRINKIMAS.

SLA. 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 4 dieną, 8 valandą vakare, S. L. A. Raštiniėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Visi na-riai ir narės kviečiami atsilan-kyti ir užsimokėti užvilktas mėnesines mokestis, kad nelik-tumet suspenduoti, o vėliaus išbraukti iš organizacijos. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus, drau-ges ir pažįstamus prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliutė,
SLA. 126 kp. sekr.

ŽMOGVAGIAI IŠGAVĖ \$40,000 PALEIDO O'CONNELL.

New Yorko žmogvagiai geng-steriai šienauja dolerius už pa-vagiamus žmones aktyvaizdoje net federalės valdžios pastangų užkirsti kelią šitam žemiausios rusies kriminalistų dukimui. Liepos 30 naktį New Yorko žmogvagiai paleido Albany, N. Y., politinių bosų giminaitį Joną J. O'Connell Jr., kurį bu-vo pavogę 23 dienas atgal ir, spėjama, laikę New Yorko prie-miesty Bronx'e, šioje miesto daly jis ir paleistas. Beveik vi-są laiką pavogtasis O'Connell buvo laikomas užristomis aki-mis, kad negalėtų pažinti ku-rijoje miesto daly jis buvo ka-linamas.

Šita žmogvagių gauja iškar-to pareikalavo atlyginimo už pavogtąjį \$250,000. Bet persi-tikrinę, kad tiek negaus, nusi-leido iki \$75,000. Vėliaus nusi-leido iki \$40,000 ir pastarąją sumą sumokėjus žmogvagiams, O'Connell paleistas liepos 30 d. vidurnaktį, am kertės 220-tos gatvės, Bronx'e. Čia jis tuojaus paimtas globon jo paliuosavimu besirupinusio ad-vokato Louis Snyder iš Alba-ny, N. Y., ir nuvežtas saugiai į jo namus netoli Albany. Adv. Snyder pradėjo derybas su žmogvagių atstovu Manny Strewl, kuris buvo vienas iš 34 skirtingais atvejais žmog-vagių siulomų atstovų. Susi-tarus pinigai sumokėti liepos 27 d. popiety ir nors pinigai — \$10, \$20 ir \$100 bumaško-mis buvo nežymiai suženklinti, tačiau gengsteriai pinigų iš-keitę šeštadienio ryte banke ir kuomet tapo nesugauti, tuomet paliuosavo pavogtąjį O'Connell.

Išrodo tiesiog juokingu daly-ku, kad miestų, valstijų ir net federalės valdžios organų ben-dros pastangos turi nusileisti prieš gengsterizmą ir šitokiu negarbingu būdu vedamos de-rybos su požeminiu krimina-listų pasauliu pavogto žmogaus paliuosavimui išpirkimui. Kri-minalistų atstovai tariasi su pavogtojo giminių pasamdytu advokatu del kainos už paliuo-savimą, valdžia tokias derybas

žino, laikraščiai tą viską pla-čiai aprašo ir visos valstybės valdžios aparatas yra bejėgiu kę nors veikti, kad kriminalis-tus sugavus ir nubaudus. Kuo-met valstybės visi valdžios skyrių organai turi nusileisti kriminalistams, tai nei vienas šio krašto pilietis negali buti užtikrintas del savo saugumo, kad anksčiau ar vėliau piktoji kriminalistų ranka jo nepa-sieks. Ar ilgai šitaip drąsiai kriminalistai Amerikoje vieš-pataus, tai sunku pasakyti. Dabar jie galingesni už viso krašto valdžią — pastaroji pri-versta jiems nusileisti.

POLITIKIERIŲ BĖDOS.

New Yorke yra nuo seniaus susidaręs sudėtinis iš įvairių partijų ir nepartinių organi-acijų atstovų komitetas, pasi-vadinęs „fusionistais“ (sąjun-gininkais). Šio komiteto tikslu yra bendrinti visas New Yorko miesto jėgas, kad sekamais miesto viršininkų rinkimais nugalėjus Tammany Hall ma-šiną ir valdžion pastacius do-rus ir sąžiningus žmones. Mat New Yorkas stena po grafte-rių letena ir pilečiai jau nebe-pajėgia išsimokėti didelių tak-sų, kuriomis sudėtos pinigų sumos išmokama privilegio-tiems Tammany Hall mašinos palaikytojams.

Šitas sąjungininkų komite-tas irgi negali susitarti del kandidatų į svarbesnius mies-to urėdus. Šiame komitete ker-tasi buvusio gubernatoriaus Whitman frakcija su pagarsė-jusio New Yorko teisėjo Se-abury frakcija už kandidatus. Mat šios abi frakcijos negali susitaikyti del kandidatų. Ypa-tingai susitarimą trukdo griež-tas užsispyrimas buvusio kon-gresmano La Guardia laimėti kandidatūrą į New Yorko bur-mistro vietą. Whitmano frak-cija tam griežtai priešinga, nes mano, kad La Guardia nėra užtekinai populiariu kandida-tu ir todėl Tammany mašina galėtų jį lengvai nugalėti rin-kimuose. Todel Whitmano frak-cija buvo nominavusi burmis-tro vietai kariuomenėje tarna-vusį generolą John F. O'Ryan, kuris iš profesijos yra advoka-tu ir kuris save skaito nepri-klusomu demokratu. Bet kiti republikonai nepatenkinti ši-tuo parinkimu ir todėl nežinia ar gen. O'Ryan priims jam siu-lomą kandidatūrą. Kuo baigsis šis sąjungininkų komiteto gin-čas, artima ateitis parodys. Bet juo daugiau šis svaresnės valdžios New Yorko miestui siekiantis komitetas tarpe sa-vęs pešasi, juo sveikiau Tam-many Hall mašina.

DIDELIS KARŠTIS NEW YORKE.

Palyginamai buvęs gana vė-sus liepos mėnuo baigėsi dideli karščiu New Yorke. Prade-dant su liepos 29 d. paskutinės trys dienos buvo labai kraštos. Oficialis miesto oro biuras skelbė 100 laipsnių karščio lie-pos 31 d., tačiau aktualis karš-tis buvo daug didesnis, nes šio biuro patalpa yra 34-tam aug-šte Whitehall namo. Vidur-miesčio oficialus termometras pavėsy užregistravo 124 laips-nius karščio. Central Parke ant saulės termometras rodė 142 laipsniu karščio. 7 asme-nys mirė nuo karščio ir nema-ža apalpo. Tai buvo karščiau-sia diena New Yorke pastaru-jų 15 metų laikotarpiu.

Nors pereitą sekmadienį virš vieno trečdalis aktyvesnių miesto gyventojų išvyko į pa-ljurius, į maudynes, tačiau mieste nuo karščio apalpo ke-liolika asmenų ir keturi mirė. Šiuos žodžius rašant dienraš-čiai praneša oro biuro spėji-mus, kad dabar New Yorką

kamuojančios karščio bangos galo nesimato ir galimas daik-tas, kad tokis karštis tęsis dar kelias dienas. Linkėtina, kad tokie spėjimai būtų klaidingi.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiau-sią rinkos kainą. Nepar-duokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

EKSKURSIJA I LIETUVĄ Švedų Amerikos Linija NEW YORK—KLAIPEDA

Per Gothenburgą, Švediją Išplaukia RUGPJŪCIO 19, 1933 Modernišku Motorlaiviu „KUNGSHOLM“ Ekskursiją vadovaus lietuviams žinomas judamų paveikslų ro-dytojas p. C. G. LUKŠIS. Informacijų ir laivakorčių kreipkis į Tamstos vietinį laivakorčių agentą, arba Swedish American Line 21 State St., New York, N. Y.

I LIETUVĄ

Nuolatiniai Išplaukimai SMAGI KELIONĖ ŽEMOS KAINOS Informacijų klauskite pas vietinius agentus arba SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE 27 Whitehall St., New York

„TĖVYNĖ“ DARBUS

Spausdina šiuos Spaudos Darbus

Konstitucijas Knygas
Cirkuliarorius Tikietus
Kopertus Laiškus
Vizitines Kvititas
Korteles OfiŃas
Plakatus ir t. t.

S.L.A. kuopos, draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antraštu:

TEMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Pa-veiksluotas Veikalas Antgalvių

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ I STORIJA

TAI yra netik istori-rija didžiausios pa-zangos mūsų frater-nalės organizacijos, bet tai yra beveik vi-sų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pa-kludoma ir plačiai aprašoma mūsų vi-suomeniški santikiai išsivijos. — Juo vei-kiu tą veikalą už-sisakysite, tuo grei-čiau apsipajinsite su Amerikos lietuvių is-torija. Pasiskubinkit.

Kaina \$1.50
Drutame Apdare \$2.00

Reikalaudami, Kreipkitės į „Tėvynės“ Adminis-traciją šiuo Adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30th Street, NEW YORK, N. Y.

LIETUVON PER HAMBURGĄ
Mys nesupanti laivai suteikia progą pa-togiai keliauti by kuriuo metų sezonu. IABI PUSI, NEW YORKAS. \$173.50 KAUNAS, TREČIA KLASE Savaitiniai išplaukimai. Patogus geležinkeliais susi-siekimas iš Hamburgo. Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

7 DIENOMIS I LIETUVĄ
GREIČIAUSIAIS PASAULYJE LAIVAIS
BREMEN • EUROPA
Specialiai traukiniai stovinti šalimais garlaivio Bremer-havene užtikrina labai patogią kelionę I LIETUVĄ. Arba keliaukit populiariu ekspresiniu laivu COLUMBUS Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE
Galima Gauti Sekančios Knygos:
Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt. \$1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai 20c.
Kas iš Kur Pareina? 20c.
Kelonė į Sidlavą — pusl. 48 15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102 35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 15c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c.
Susiprato — pusl. 64 20c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais 2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANCIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:
Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveiksluose 25
Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl. 6.50
Aras, Kwartetas 40
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai), 103 pusl. 50
Geografija arba žemės Aprašymas, 467 pusl. 3.00
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksnių Drama 40
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258 1.00
Lietuvių Anglų Lietuvių Kalbų Žodynas — sutaisė A. Lalis, puslapių 1,274 12.00
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl. 75
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl. \$2.25
Vaikų Daržymėčiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400 1.00
Vaikų Daržymėčiui — Antroji Dalis (Gimtinės mokslui), pusl. 314 1.00
Vaikų Daržymėčiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280 1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl. 2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) 4.00
Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.:
Birutės Arija 30
Eglė (Zalčių Karalienė) 10.00
Kanklės 1920 Metų 2.00
Lietuviškos Dainos 1.50
Pasaka (Dramatiška Daina) .80
Žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas .75

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.